

1995 - 2015 * 20 let

Kvizitka Velenje

List

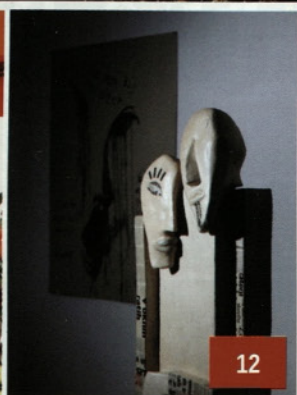
Revija za kulturna in druga vprašanja Občine Šoštanj in širše.

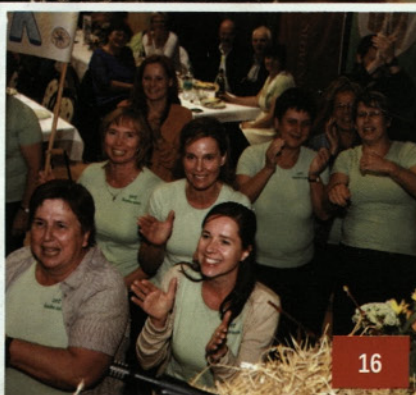
Intervju z dr. Cvetko Tinauer

5

12

16

18

ISSN 1581-8373

Poštnina plačana pri pošti 3325 Šoštanj

LETO XX
ŠT. 19
22. OKTOBER 2015
1,60 EUR

ŠMIHELOVEM SEJMU JE BIL ŽIV str. 5
RAZSTAVA BISERKE FILIPAN KRALJIČ str. 12
SPODBUDE ZA PETRA IN LAURO APAT str. 16
BILI SMO NA 2. VAŠKI OLIMPIJADI V RAVNAH str. 18

Še posebej se tokrat obračamo z zahvalo na Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj – mesto, ki bo leta 2016, ob 105-letnici podelitvi mestnih pravic mestu Šoštanj, deležno naše posebne pozornosti, kot eno temeljnih društev v Šoštanju od njegove ustanovitve leta 1879 dalje.

Gasilski dom Šoštanj

PREDAVANJE

Kako se spopasti z rakom po naravni poti
torek, 10. 11. 2015, ob 18. uri

CanSAVE

Center za svetovanje in
podporo obolelim za rakom

Predstavili vam bodo Terapijo D9 za podporo obolelim za rakom.

- Kaj je rak, zakaj in kako nastane, kako se spopasti z njim...
- Predstavitev Programa D9
- priporočena hrana in dodatki pri obolenju, dviganje pH in celična regeneracija
- preventiva (zmanjšanje tveganja za nastanek rakavih obolenj)
- vprašanja, diskusije

Predavali vam bodo Draško Dimnik, svetovalec Centra za svetovanje in podporo obolelim za rakom CanSAVE, Breda Ločičnik, zavod Moja Huda Hrana in Ian Černelč, Kolono hidroterapija.

Občina Šoštanj

Knjiga

Občina Šoštanj se predstavlja z izborom 105-tih ključnih identifikacijskih elementov zahodnega dela Šaleške doline, ki so prostor sooblikovali v preteklosti in so nekateri tudi del sedanjosti.
Naprodaj v Vili Mayer. Cena 5 €. Vabljeni k nakupu.

KADAR PA PRIDE DAN

Kadar dežuje, me zaluščata sončeva moč in energija, ki me sicer vsako jutro naženeta ven, v dan, polno veselja nad življenjem. Pa sploh ne počnem nič posebnega, mogoče živim za marsikoga celo zelo dolgočasno življenje.

Ne potujem, nikoli ne bom videla Amerike (pa kaj!!!), ne hodim na gala prireditve, ne...a sem vzhičena, ko v polmraku ježek caplja čez naše dvorišče, ko se z avtom izognem žabici na cesti, ko izbežam kostanj iz ježice in razmišljam, zakaj sploh je nadeta na sadež, če ga pa rade pojedjo živali in ljudje...sem srečna, ker lahko grem na dolg sprehod, pa me (še) nič ne boli, ker lahko sedem na štor in gledam oranžno rjavo in rumeno listje, zaradi katerega je gozd videti kot neprecenljivo vredna slika, s toplimi barvami dahnjena pred moje oči. Hvaležna sem stvarniku, da lahko hodim, vidim, slišim in čutim. In da se zavedam, da imam zato zelo veliko...

Stopam po ozki potki med vrstami, ničkolikokrat prehojeni, s črkami in številkami označeni. Tisti dan, ko smo imeli pogreb, je bil korak mnogo težji... Levo in desno bolj ali manj razkošni spomeniki, gmote marmorja s takimi in drugačnimi napisi, grobovi kot prava mala kraljestva na kraju, kjer bomo nekega dne vsi enaki: največji bogataš in zadnja zguba, ki jo je življenje iz takih ali drugačnih razlogov zapeljalo v kalne jarke in nazadnje na dno. Tako globoko,

da niso mogli ven, na beli dan. Gledam, berem, računam...zalo malo zares starih. Pa pravijo, kako so včasih ljudje zdravo živeli, kako so bili trdoživi...letnice kažejo drugačno resnico. Vidim sliko skodranega fanta s sanjami v očeh, pa ženske pri tridesetih, pa belo tablico z imenom in dvema istima letnicama...samo nekaj mesecev je živelo tole detece. In grem mimo plošče s sliko moža in žene, na gomili pa sama rezka zel in napol suho poletno ščavje...

Nekje sredi vrste je pravo malo gradbišče iz gomile, enake mnogim, nastaja pravcata grobnica, visoko dvignjena nad druge, s tremi pasovi grahasto obarvanega žlahtnega kamna čez celo površino. Lastnik z rokama v pasu stopa z ene na drugo stran groba, na dolgo vleče cigareto in ponosno ogleduje nastajajočo grmado.

Ustavim se pri našem grobu in vtaknem jesenske astre v vazo. Spet pridejo tiste težke misli, ki se jim potem s silo izognem, ker me dušijo. Kako težko življenje sta imela starša, pa ne pomnim, da bi bila mama kdaj rekla, da nas ne bi bilo treba, šestih otrok...

Adijo, mama in ati. Grede nazaj se mi oči spet ustavljajo na razkošnih kosih plemenitega marmorja, vsakršnih dodatkih in domislicah in naš grob se mi za trenutek zazdi premalo visok, okvir preozek, nič vzvišenega ni videti, ko se postaviš obenj. Preden me prevzame slaba vest, se zavem, da moji sorodniki, naša kri, že vedo, da ne razmišljam prav. Da je čisto zadosti

razkošen, primeren, spoštljivo urejen. In to nam je dovolj. Tukaj je pokopan boter. Spet spomini...iz sosednje vrste pride nevoljen ženski glas: »Pa kaj ti je, a to vazo bi ti dal sem? A si slep, kako pa gresta ta vaza in vijoličasta sveča skupaj!!! Sem ti lepo rekla, da kupi rdečo! Že itak me moti tale rjava podlaga, ti pa s svojimi svečami še bolj zajebeš. Če hodiš po svetu oblečen kot kanarček, je tvoj problem, na grobu tega gledala ne bom!« Korak mi je zastal. Nisem mogla verjeti, da prav slišim. Pa sem, ko sem odhajala, sem slišala še opravičevanje moškega in njegove argumente, zakaj bi pa vijoličasta sveča vseeno bila kar v redu. Na hitro sem ošinila damo, priznam, najbrž se marsikdo obrne za njo. Njega so prehitro skrile ciprese.

Pogosteje kot drugi hodim tod, ker me ljudje občasno prosijo za besede slovesa. Pa se včasih zgodi, da se pred ali za mano v pogrebnem sprevodu odpre prava pravcata razprava...medtem, ko nekdo stopa za žaro in se mu srce trga od žalosti, ker se poslavlja od ljubega mu človeka, nekdo drugi v zadnjem delu žalne kolone napol glasno tarna o vremenu, pa o tem, kako je korusa kljub vročini kar lepa, pa kako poceni je danes v Tušu Ariel. Tu pa tam uide vesel smeh, ki brez besed pove, da hodečemu pogreb pač ni segel nikamor, še najmanj do srca. In vedno znova pomislim: »Kadar pa pride dan, naj zadaj ne stopa nihče, ki tam ne bo samo zaradi mene.«

Vir: splet

VSEBINA

Revija za kulturna
in druga vprašanja
občine Šoštanj in širše.

-
- 3 Uvodnik
-
- 5 Naša občina
-
- 6 Intervju
-
- 10 Potopljena resnica Velenjske kotline
-
- 12 Podoba kulture
-
- 15 Portret
-
- 16 Dogodki in ljudje
-
- 21 Glasba
-
- 22 Napovednik
-
- 24 Praznik Krajevne skupnosti Šoštanj
-

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

*Kritične pripombe na vsebino ali
obliko Lista bodo dosegle svoj
namen le, če jih boste posredovali
s kratkim sporočilom na
e-naslov list.urednik@gmail.com*

Vodenje redakcije

mag. Milojka Bačovnik Komprej

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 20, pošljete najkasneje
do 4. novembra 2015 na elektronski
naslov:
list.revija@gmail.com

Foto naslovnice:

arhiv

VABLJENI K IGRANJU V MUZIKALU

Zlata Martinc, pevka in imitatorka, pripravlja muzikal z naslovom Glasba skozi čas, ki bo predstvil glasbo vse od kamene dobe dalje, zato išče pevce in igralce, mlade in starejše, ki bi bili pripravljeni nastopati v muzikalu ter postati člani Kulturno glasbenega društva Zala. Za igranje ne potrebujejo posebnih glasbenih znanj, le veselje do igranja in petja.

Avdicija bo v novem gasilskem domu Topolšica v nedeljo, 7. novembra ob 17.00. Muzikal bo nastajal pod strokovnim vodstvom šolanih glasbenikov.

Za podrobnejše informacije lahko pišete na e-mail zlata.martinc@gmail.com in na tf 031 433 230.

PODJETNIŠKI CENTER PRISTOP ŠOŠTANJ

Prostori starih vrtcev dobivajo novo podobo in kar je še pomembnejše – novo vsebino. Del prostorov nekdanjega vrtca Brina je namenjen Podjetniškemu centru Pristop Šoštanj, ki želi ponuditi priložnost za mlade in starejše prebivalce občine Šoštanj, Šaleške doline in širše Savinjske regije, in sicer kot model centra, ki združuje podjetniško misel z družbenim učinkom in omogoča dialog za vprašanja razvoja.

Podjetniški center Pristop bo nudil podporno okolje za razvoj podjetništva in podporno okolje za razvoj lokalne skupnosti.

Na otvoritvi je zbrane nagovoril vodja centra Pristop Franci Pečnik, ki se je zahvalil Občini Šoštanj za podporo pri prenovi in vzpostavitvi centra in povabil vse prisotne k sodelovanju.

Darko Menih, župan Občine Šoštanj, ki je ureditev centra v celoti financiral, se je med drugim spomnil zgodovine teh prostorov in izrazil veliko zadovoljstvo, da stari vrtci dobivajo novo podobo. Obenem je župan poudaril, kako pomembno je za naš kraj, da se podjetnikom odpirajo nove možnosti, saj je v zadnjih letih kar nekaj podjetij propadlo.

Vabilu na odprtje centra Pristop sta se odz-

vala tudi Tadej Slapnik, državni sekretar vlade, zadolžen za dialog s civilno družbo in socialno podjetništvo, in mag. Nena Dokuzova, sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Med drugim sta dejala, da sta vesela, da se takšni centri odpirajo v manjših krajih, ne samo v večjih mestih in da podporne programe tem centrom pripravljajo tudi na državni ravni.

Vse informacije v zvezi s centrom Pristop so

na voljo na njihovi facebook strani ali na telefonski številki 070 136 265, vse zainteresirane pa vabijo, da jih obiščete v lepih novih prostorih na Kajuhovi cesti 1, kjer se boste lahko dogovorili za uporabo delovnega mesta, kotička, konferenčne sobe ali celoleten najem prostora v centru Pristop.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., višji svetovalec za odnose z javnostmi

Foto: arhiv Občine Šoštanj

ZANIMIVO V ŠOŠTANJU

Obcina Šoštanj je v sodelovanju s turističnimi in drugimi društvi ter Turistično zvezo pripravila že tradicionalni Šmihelov sejem. Na njem so se predstavila domača društva – TD Skorno, ŠKD Mačji kamen Florjan, Turistično razvojno društvo Raztok Šentvid, KTD Kulturnica Gaberke in TD Pristava. Ponujali so dobrote z domačega vrta, otroci so bili navdušeni nad palačinkami, vsi skupaj pa so bili odlično razpoloženi.

Niso pa se predstavila samo društva, na stojnicah so bili na voljo med in medeni izdelki, uni-katni leseni izdelki, nakit, darilni program, izdelki, ki polepšajo dom, in tudi nekaj oblačil.

Ob sejmu je potekala prva šoštanjska golažijada. Turistična zveza Šoštanj je privabila kar 19 ekip, ki so skuhale vsaka svoj golaž. Cel Šoštanj je dišal po slastnih dobrotah. Poleg golaža je tričlanska strokovna komisija ocenjevala tudi izgled stojnice in drugo ponudbo. Prehodnega pokala za najboljši golaž so se razveselile članice KS Šoštanj – Blond šus.

Tekmovanje pa ni bilo v ospredju, saj so vse ekipe dale poudarek druženju in dobremu razpoloženju, ki ga ni manjkalo.

Vsi so se strinjali, da sta sejem in prva golažijada v Šoštanju odlično uspela, da bodo drugo leto spte prišli.

Za kulturni program so poskrbeli člani Folklornega društva Oglarji Šoštanj, Mešani pevski zbor Društva upokojencev Šoštanj in Pihalni orkester Zarja Šoštanj.

Dopoldan je ob Družmirskem jezeru potekalo tekmovanje v castingu, popoldan so se v Lajšah družili ljubitelji letalstva, svojo prireditev pa so imeli tudi člani Šole zdravja – skupine Šoštanj, ki so v goste povabili skupine drugih slovenskih krajev

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., višji svetovalec za odnose z javnostmi

Foto: Aleksander Grudnik

15.000 lučk na Družmirskem jezeru: Prav poseben pa je bil večerni dogodek, ko so na Družmirskem jezeru na znak kneza Tresimirja prižgali 15.000 luči. Valentin Heindl je s svojo soprogo celo leto zbiral jajčne lupine in v njih vlival vosek. Te lučke so nato zaplaval na jezeru in pričarale čarobno vzdušje.

Foto: Aleksander Grudnik

VELIKI SO SE UPEHALI

Pogovor z dr. Cvetko Tinauer, predsednico Savinjsko šaleške gospodarske zbornice

Predsednica Savinjsko šaleške gospodarske zbornice dr. Cvetka Tinauer je konec septembra v izjavi nekaterim medijem sporočila lokalni javnosti, da so rezultati poslovanja gospodarstva v SAŠA regiji prvič po letu 2008 negativni. Ta izjava je zvenela precej neprijetno v množici všečnih novic, ki jih med 20. in 30. septembrom, v času svojih občanskih praznikov sporočajo svojim občanom vodilne občinske strukture tako v Velenju, kot v Šoštanj.

Luče, Solčava in Gornji grad.

V obeh dolinah imamo nekaj velikih gospodarskih družb, ki so hkrati tudi največje zaposlovalke, tako na primer je v Nazarjah to družba BSH Hišni aparati in na drugi strani v Velenju družbi Gorenje in Premogovnik Velenje.

Če bi primerjali gospodarsko moč obeh dolin, ki tvorita SAŠA subregijo, v letih 2008, torej pred krizo in v letu 2014, lahko ugotovimo, da se je gospodarska moč Zgornje savinjske doline v letih krize izjemno povečala. V tej dolini imamo več uspešnih gospodarskih subjektov, ki predstavljajo tudi ključne ustvarjalce gospodarske rasti v letih krize. Govo-

slovnega sistema Gorenje, ki še vedno tudi na državni ravni predstavlja vodilno izvozno družbo. Gorenju se je v predelovalni industriji pridružilo izredno uspešno podjetje, prav tako gazela z neverjetno rastjo prihodkov in zaposlenih, to je Plastika Skaza.

Najbrž ni treba biti jasnovidec, da uganemo glavni razlog nestabilnosti v tej regiji, ki je večinsko odvisna od proizvodnje električne energije. Koliko na to vpliva zaključena investicija v blok 6 TEŠ in kako se odraža splošna državna zmeda okoli načrtovanja energetike na splošno oziroma dolgoletna odsotnost energetske strategij? Naj v tem kontekstu spomnim izjavo dr. Roberta Goloba za TVO SLO, ki je ob boku investicij v TEŠ 6 napovedal velenjskemu energetskemu bazenu težke čase in soočenje s krizo, ki da je tukaj še nismo čutili?

Najprej moram izpostaviti, da je družba TEŠ izstopila iz naše SŠGZ, zato neposrednih informacij s strani te družbe o njenih težavah, izzivih in nadaljnji viziji, na zbornici nimamo. V zvezi s tem vprašanjem smo se obrnili neposredno na Ministra za infrastrukturo in sedaj smo ravno v pričakovanju termina za sestanek. Ministra za infrastrukturo bomo prav zaradi tega, ker si zaslužimo verodostojne in pomembne informacije, povabili tudi na našo letošnjo Razvojno konferenco in upam, da nam bo natančno pojasnil kakšna bo kratkoročna in dolgoročna usoda energetike v naši regiji, saj le-ta usodno vpliva tudi na delovanje drugih gospodarskih subjektov. Žalostno je, da v tem trenutku razpolagamo zgolj z informacijami iz medijev, čeprav gre za državno podjetje. Mnogo vprašanj je odprtih, najpomembnejša so zagotovo tista, ki se nanašajo na posledice sedaj že obratovalnega bloka TEŠ6. Savinjsko šaleška gospodarska zbornica se je v preteklosti odločila, da se z vprašanji same investicije bloka TEŠ6 ne bomo ukvarjali, saj to ne bi bilo niti možno niti pravilno, saj zbornica ne predstavlja nadzornega organa in ne more pridobivati informacij kot drug za to pooblaščen organ oziroma institucije. Pri tako velikem številu nadzornih mehanizmov, ki jih imamo v državi, sodijo ocene o uspešnosti takšne investicije v prisotnost teh, npr. NS TEŠ (ki je sedaj uknjen), NS HSE, NS SDH, Komisija za preprečevanje korupcije, Računsko sodišče, organi pregona, če gre za sum, da karkoli ni bilo vredno.

Sedaj, ko blok TEŠ6 obratuje, pa je drugače. Sedaj posledice obratovanja zanimajo tudi nas. Če bo TEŠ posloval z izgubo, kot to sami napovedujejo, je to za nas

Takole pravi predsednica:

»Po podatkih AJPEŠ-a o poslovanju gospodarskih družb v naši sub-regiji za leto 2014 so rezultati prvič po vstopu v krizo zelo zaskrbljujoči. Prvič ima gospodarstvo v »SAŠA regiji« neto čisto izgubo. Prvič po letu 2008! Udaril nas je torej rep krize. Medtem ko se nekateri že pobirajo, se mi srečujemo z najbolj resnimi težavami.«

Zato smo jo prosili, da ta apel podkrepi z nekaj okvirnimi konkretnimi podatki.

Odgovor:

SAŠA regijo tvorita dve dolini Šaleška in Zgornje savinjska dolina oziroma deset občin: Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno ob Savinji,

rimo o gazelah kot sta BSH Hišni aparati, ki je število zaposlenih povečala za nekaj 100 delavcev, govorimo o družbi KLS Ljubno, prav tako gazela z največjo dodano vrednostjo na zaposlenega v svetovnem merilu. V Zgornji savinjski dolini se lahko pohvalijo še z nekaterimi uspešnimi gospodarskimi subjekti kot so družba Benda, Biomasa in drugi, tudi manjši.

V Šaleški dolini se srečujemo z zasukom vodilne energetike v vodilno predelovalno industrijo. V energetiki smo imeli v preteklosti največjo dodano vrednost na zaposlenega, sedaj se tu srečujemo z izgubo in velikimi težavami v poslovanju, ki bi jih lahko ob poglobljanju te krize občutili prav vsi, ne le znotraj panoge. Na področju predelovalne industrije je tu še vedno izjemno pomembna vloga po-

V družbi generalnega direktorja Gospodarske zbornice Slovenije - mag. Samo Hribar Milič, na podelitvi priznanj za inovacije SAŠA regije 2014

Foto: Marija Lebar

pomembno vprašanje, saj bo moral nekdo (tretji) izgubo pokriti. Kako, s čim, to nas zanima. Bodo novi davki, trošarine, energetski cent? Kako dolgo bi takšno negativno poslovanje lahko trajalo? Eno izmed pomembnih vprašanj je tudi kako bo z ogrevanjem; naše članice so namreč pri svojem poslovanju odvisne od ogrevanja iz TEŠ-a oziroma s strani Komunalnega podjetja Velenje. To vprašanje je zelo zaskrbljujoče, saj lahko zaradi motenj pri ogrevanju pride do motenj v poslovnih procesih gospodarskih subjektov v naši subregiji in s tem do velikih stroškov, morda celo izgub in težav v poslovanju. Kaj bo z zaposlenimi v obeh energetskih družbah, torej v TEŠ in PV? Vemo, da imamo že sedaj visoko stopnjo brezposelnosti v SAŠA regiji, izstopa MO Velenje in morebitno odpuščanje ali kakršnokoli drugo zmanjševanje števila zaposlenih v energetiki, bo izjemno negativno vplivalo na domačo porabo v naši regiji. Ne smemo pozabiti, da imamo v po podatkih AJPEŠ za leto 2014 v naši subregiji 1079 gospodarskih družb, od tega je kar 1000 mikro gospodarskih družb in 44 majhnih gospodarskih družb, ki večino svojih prihodkov ustvarijo na domačem trgu, zlasti lokalno. V primeru nadaljnjega padanja standarda v naši subregiji, bomo prišli v spiralo zmanjševanja porabe in s tem nadaljnjega zmanjševanja delovnih mest.

Kakšno realno moč pa ima lokalna skupnost v kontekstu teh težav, ki se zdi, da jih niti Vlada RS ne zna prav dobro reševati? Denarja občine nimajo, bodo rekli župani. Kakšne druge vzvode pa imajo v rokah, saj razen Kontiča, ki je tudi visok in vpliven funkcionar ene od vladnih strank, v resnici nimajo nobene politične moči?

Župani občin imajo pri razvoju svojih občin izjemno veliko vlogo. Osebnostno govorim o gospodarskem razvoju lokalnih skupnosti. Možnosti financiranja določenih projektov s strani EU v prejšnji finančni perspektivi 2007-2014 je večino lokalnih skupnosti usmerila v izgradnjo infrastrukture, kjer se je včasih celo pretiravalo. Tako kroži šala, da imamo po zaključku te finančne perspektive razsvetljene celo gozdne poti, ljudi pa brez služb. Večina teh investicij ni bila namenjena razvoju podjetništva oziroma gospodarstva, temveč bolj lokalno prometni in komunalni infrastrukturi. Za izvedbo teh projektov se je večina lokalnih skupnosti zadolžila in v novo finančno perspektivo vstopajo zadolžene. Nova finančna perspektiva, ki bo omogočala financiranje projektov s strani EU v letih 2014-2020, ni namenjena investicijam, temveč raziskavam in razvoju. Tokrat bodo sredstva torej namenjena bolj inštitutom in tistim delom gospodarstva, ki se ukvarjajo z raziskavami in razvojem. Iz tega naslova torej v prihodnjih letih ni pričakovati kratkoročnega

oziroma hitrega gospodarskega zagona. Naložbe v raziskave in razvoj so nujne, toda učinki teh naložb so dolgoročni. Morali se bomo nasloniti na lastne resurse, na domače znanje, na dobre projekte, ki bodo s svojo dobro idejo prepričali tudi Slovenski podjetniški sklad, SID banko in seveda druge komercialne banke. V obdobju, ki prihaja, bodo imele lokalne skupnosti za razvoj gospodarstva torej ključno vlogo. V ta namen bo potrebno strniti vrste in okrepiti sodelovanje lokalnih skupnosti z zbornicami in institucijami podpornega okolja.

Vprašanje politične moči se mi glede gospodarskega razvoja lokalnih skupnosti ne zdi pomembno. Lokalne skupnosti imajo veliko možnosti za razvoj gospodarstva ne glede na to, katera politična opcija vodi Vlado. Razpolagajo z nepremičninami, s katerimi imajo včasih zgolj stroške in bi imeli od njih vsi skupaj več koristi, če bi jih celo brezplačno ponudili gospodarskim subjektom v uporabo ali zakup. MO Velenje si na področju podjetništva zelo prizadeva, vendar rezultati ne pridejo takoj. Razmerje med neuspešnimi in uspešnimi poskusi gre v podjetništvu večkrat v korist neuspešnih, toda to je normalno, zato sta potrebna vztrajnost in kontinuirana podpora. Vključevanje lokalnih skupnosti v delo naše zbornice je premajhno, z izjemo MO Velenje. Od županov pričakujemo več pobud, več konkretnih pred-

Novinarska konferenca o problematiki 3. Razvojne osi, Velenje 2013, na sliki: mag. Franci Kotnik, direktor SŠGZ, člana uprave Gorenje d.d.- Drago Bahun in predstavnik podjetja BSH Hišni aparati Nazarje – g. Anton Ploštajner: Foto: arhiv SŠGZ

logov. Na zadnji razvojni konferenci naše zbornice, ki je eden od najpomembnejših dogodkov naše zbrnice, saj se na tem dogodku med drugim razkrijejo strateški načrti velikih gospodarskih družb, ni bil razen velenjskega župana prisoten noben drug župan.

Glede prihodnosti energetike v naši regiji menim, da je to zagotovo vprašanje, ki bi moralo zanimati prav vsakega župana v naši regiji. Še enkrat poudarjam, ne gre za vprašanje bloka TEŠ6, gre za vprašanje energetike in njenih gospodarskih družb v SAŠA regiji oziroma v Šaleški dolini. V tem vidim bistveno razliko. Sama investicija bloka TEŠ6 je take kontaminirana, da onemogoča racionalne razprave. Toda ne glede na to imamo vsi, ki smo zunaj TEŠ, pravico in dolžnost državi postaviti vprašanje, kakšni so njeni načrti na področju energetike in kako bodo njeni ukrepi učinkovali na naše lokalno gospodarstvo. Število zaposlenih ali pa nezaposlenih ima zagotovo velik vpliv na lokalne skupnosti, saj se dohodnina steka tudi v občinske proračune. Velika stopnja brezposelnosti lahko v lokalnem okolju povzroči spiralno izgubo delovnih mest. Brezposelnost namreč zmanjšuje kupno moč prebivalstva, kar lahko dodatno ogrozi številna druga mikro in majhna podjetja in njihova delovna mesta in tako se ta krog nadaljuje. Prav zaradi tega je vprašanje energetike in njen-

ega morebitnega prestrukturiranja izjemno pomembno za našo subregijo. Država, ki je sama povzročila težave v njenih energetskih družbah, ki so v njeni lasti, nima pravice problemov, ki jih je sama povzročila, odložiti na naš prag, brez da bi naše okolje vprašala za dovoljenje, mnenje, soglasje.....

Po definiciji naj bi gospodarski subjekti delovali avtonomno in v prvi vrsti skrbeli za lastni razvoj, po drugi strani se zdi, da se soočamo s težavo, da sedanji direktor TEŠ ni domačin. Kako na SŠGZ gledate na to dejstvo?

V vsakem primeru naj bi vsi gospodarski subjekti delovali avtonomno, tudi tisti v državni lasti, torej tudi TEŠ. Toda naša avtonomnost, svoboda, je vedno omejena z interesi in pravicami, ki so okrog nas. Jaz temu rečem družbena odgovornost, ki jo razumem mnogo širše kot le plačilo donacije ali sponzoriranje enega dogodka. TEŠ deluje v naši dolini, v naši regiji. Dolga leta svojega delovanja je v okolju povzročal posledice, negativne in pozitivne. In to je dolžan upoštevati vsak vodja energetskih družb v vsakem okolju, ne le pri nas. Razlike pri tem ali vodi TEŠ domačin ali pa nekdo, ki ni domačin, ne bi smelo biti. Problem nastane le, če bi vodil državno podjetje TEŠ nekdo, ki se ne

zaveda učinkov delovanja TEŠ na lokalno okolje. Teh učinkov je veliko in so večplastni, zato nikakor ni možno lokalne skupnosti pri delovanju takšne gospodarske družbe kot je TEŠ, ignorirati. Če pride nekdo v našo dolino reševati objekt, ki se imenuje blok TEŠ6, potem njegovo poslanstvo zagotovo ni ustrezno, če pa pride reševati poslovanje državnega podjetja, pa pri tem nikakor ne more prezreti vseh drugih deležnikov. Tak pristop bi bil izjemno sporen tako poslovno kot tudi moralno in etično. Izstop družbe TEŠ iz naše regionalne zbornice žal kaže na to, da sedanje vodstvo TEŠ ne razume vloge tako pomembnega in kompleksnega subjekta, kot je TEŠ. Pri vprašanju prihodnosti energetike, kartkoročne in dolgoročne, močno pogrešamo stališče Vlade RS. Vlada RS ne more prepustiti reševanja problemov v energetiki zgolj podjetniški logiki; koliko ljudi je preveč, prestrukturiranje TEŠ v neko vitko družbo oziroma v obrat, s tem pa selitev oblasti v Ljubljano, probleme pa odložiti na naš prag. Tak odnos bi bil napačen. Ljudje v tej regiji so zaupali državi, da bo z energetiko ravnala odgovorno. Vlada je dolžna ugotoviti kakšno je stanje na področju slovenske energetike in kaj bo storila za njen nadaljnji obstoj in razvoj. Bo združevala energetske subjekte med seboj? Kakšne posledice bo to

imelo za energetiko samo in za gospodarstvo kot celoto? Kakšne ukrepe bo Vlada sprejela za energetiko v naši subregiji? Ne moremo se strinjati, da bi rešitve za energetiko v naši subregiji iskali v naših energetskih družbah samih oziroma na HSE. Odgovori na navedena vprašanja bi morali biti že zdavnaj na mizi. Naši zasebni gospodarski subjekti pripravljajo že poslovne načrte do leta 2025, celo 2030, za naša državna podjetja pa ne poznamo njihovih načrtov niti za prihodnje leto. Torej naša zbornica terja te odgovore od Vlade RS oziroma od pristojnega ministra.

Podobna vprašanja in zahteve pričakujemo tudi od županov naše subregije. Zaradi vprašanj glede pravilnosti ali nepravilnosti pri sami izgradnji bloka TEŠ6 ne smemo dovoliti, da bi bila za nas prepovedana vsa vprašanja iz energetike. Ne smemo dovoliti, da se uveljavi teza, da smo vsi tisti, ki se samo peljemo mimo TEŠ, krivi za nastalo situacijo in del šaleškega lobija.

Ali prihaja čas, ko bo treba v razvojnem smislu SAŠA subregije, še posebej pa velenjske kotline, energetiko postaviti v drugi plan in se nasloniti na predelovalne panoge?

Po mojem mnenju nas je ta čas že dohitel in sam postavil stvari tako kot sprašujete. Energetika niti po prihodkih niti po številu zaposlenih ni več vodilna panoga naše regije. V preteklih letih je v tej panogi v naši regiji prišlo do velikega zmanjšanja števila zaposlenih. Izgube v energetiki v preteklem letu močno in negativno vplivajo na rezultat poslovanja vseh gospodarskih subjektov v naši subregiji. Kot zanimivost naj povem, da je v letu 2014 izkazalo čisto izgubo 328 gospodarskih družb, toda le 22 (!) gospodarskih družb je ustvarilo 96 % celotne izgube. Med temi gospodarskimi družbami so zlasti gospodarske družbe iz področja energetike in gradbeništva.

Po drugi strani pa je 702 gospodarskih družb izkazalo dobiček, toda le 15 (!) gospodarskih družb je ustvarilo 75 % celotnega čistega dobička naše subregije. Glede poslovanja je v naši subregiji daleč najbolj uspešna predelovalna panoga. V tej panogi deluje 179 gospodarskih družb. Te družbe so ustvarile 63 % vseh prihodkov v naši regiji, zaposlujejo kar 60 % vseh zaposlenih in so ustvarile kar 66 % čistega dobička.

Če analiziramo še uspešnost gospodarskih subjektov glede na velikost, lahko ugotovimo, da so najbolj uspešne srednje velike gospodarske družbe. Teh je v naši subregiji le 21. Srednje velike gospodarske družbe so izkazale v letu 2014 neto čisti dobiček, medtem ko so veike in mikro ter majhne družbe izkazale neto čisto izgubo.

Uspešnost gospodarskih subjektov po občinah se seli v korist občin Zgornje savinjske doline. Največ neto čistega dobička so v

letu 2014 izkazali gospodarski subjekti v občini Ljubno, občini Nazarje in občini Luče, medtem ko so največ neto čiste izgube (žal predvsem na račun energetike) izkazali gospodarski subjekti v Mestni občini Velenje in občini Šoštanj. Neto čisto izgubo so sicer ikazali tudi gospodarski subjekti v občini Mozirje in Gornji Grad. Toda za pravilnejšo predstavo o gospodarski moči posamezne občine je potrebno povedati, da ima v MO Velenje sedež kar 61 % vseh gospodarskih družb SAŠA regije, torej več kot polovica vseh podjetij v naši subregiji deluje oziroma posluje v MO Velenje. Te gospodarske družbe s sedežem v MO Velenje je ustvarilo tudi 58 % vseh prihodkov in zaposluje kar 73 % (!) vseh zaposlenih v subregiji.

Kje torej iskati vlečne konje naše subregije? Zagotovo v predelovalnih dejavnostih. Tu še vedno ostajata v ospredju Gorenje in BSH Hišni aparati Nazarje, ki sodita med največje izvoznike in največje zaposlovalce v regiji. Toda ta dva velikana nista sama. V predelovalni industriji imamo še druga uspešna podjetja, kot so Plastika Skaza, KLS Ljubno, ki predstavljata uspešni gazeli, torej gospodarski družbi z veliko gospodarsko rastjo. Nova delovna mesta se bodo v prihodnje ustvarjala v skupini mikro in majhnih podjetij, ki so najbolj dinamična in prispevajo velik delež k gospodarski rasti. Prav ta podjetja bodo nadomeščala izgubljena delovna mesta v naši subregiji. Tu imamo še veliko dela, zlasti glede vprašanja mladih in vprašanja znanja.

Toda tudi vlečni konji ne morejo vleči vse te težke prtljage brez nas, brez sodelovanja in pomoči okolja. Prisluhni moramo njihovim potrebam in storiti vse, da jim olajšamo pot navzgor, na kateri se jim bomo lahko pridružili tudi ostali.

Dr. Cvetka Tinauer, doktorica znanosti s področja družbenih ved – management, je svojo poslovno kariero začela leta 1979 kot pravnica v pravni službi družbe Gorenje Promet Servis.

Od 1982 do leta 1989 je bila članica uprave Poslovne skupnosti Farmin Velenje, leta 1990 pa se je odločila za samostojno podjetniško pot in ustanovila družbo Perspektiva d.o.o. Šoštanj, ki se je do leta 1994 ukvarjala z management consultingom. V letih 1994-1997 je kot direktorica prevzela vodenje Sklada za razvoj malega gospodarstva Republike Slovenije. Po odhodu iz sklada je znova prevzela vodenje družbe Perspektiva, ki je razširila svoje delovanje na področje svetovalnega inženiringa pri izgradnji objektov, vključno z nadzorom nad gradnjo. Od leta 2000 do leta 2004 je bila visokošolska predavateljica na Visoki šoli za upravljanje in poslovanje v Novem mestu, habilitirana za področji Pravni okvirji poslovanja in Osnove managementa.

Od leta 2004 do sedaj vodi IT družbo EBA, agencija za elektronsko poslovanje, d.o.o., ki se ukvarja z razvojem dokumentnega sistema EBA DMS, ki omogoča celovito digitalizacijo poslovnih procesov, vključno s pravno veljavno izmenjavo elektronskih dokumentov, kar omogoča popolno odpravo papirne dokumentacije.

Dr. Cvetka Tinauer se je ves čas svoje kariere dodatno akademsko izobraževala ter usposabljala preko različnih oblik usposabljanja doma in v tujini. Napisala je številne strokovne članke, učbenik za visoke šole z naslovom »Osnove obligacijskega prava«. Udeležuje se številnih strokovnih dogodkov, kjer običajno sodeluje kot aktivna udeleženka, predavateljica ipd.

Leta 2007 je bila izvoljena za predsednico upravnega odbora GZS Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje. Po preoblikovanju območne zbornice v samostojno pravno osebo je bila na ustanovni skupščini 13. novembra 2007 izvoljena za predsednico Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice (SŠGZ), kasneje ji je bil mandat predsednice Savinjsko-šaleške zbornice zaupan ponovno.

Dr. Cvetka Tinauer je članica upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), članica strateškega sveta GZS za pametno zakonodajo in učinkovito upravo, podpredsednica razvojnega sveta Savinjske regije, članica Nadzornega sveta Slovenskega podjetniškega sklada in članica Sveta Javne agencije SPIRIT.

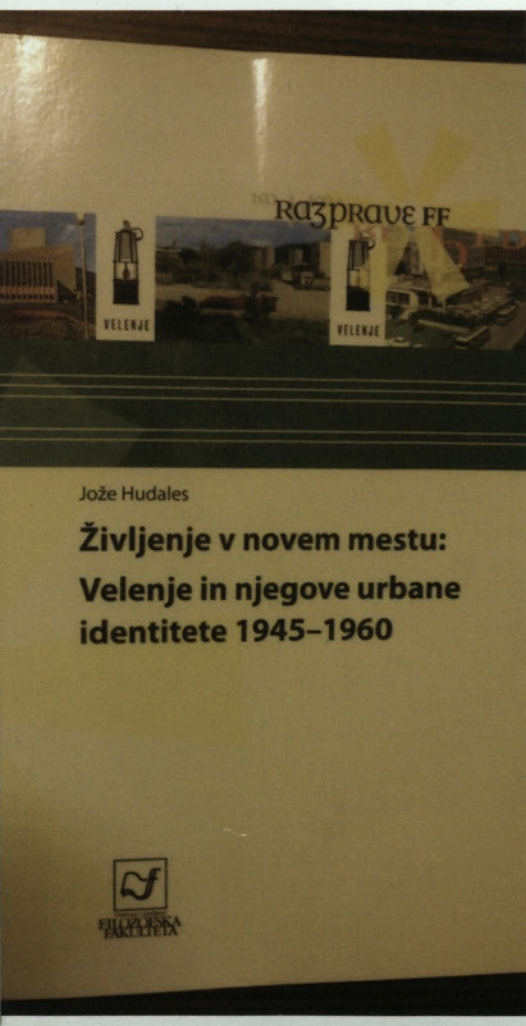
NEKOČ NI BILO JEZER

PREDSTAVITEV KNJIGE

Šaleško muzejsko in zgodovinsko društvo je 17. septembra letos povabilo v goste rojaka, zgodovinarja in etnologa dr. Jožeta Hudalesa, avtorja strokovne monografije »Življenje v novem mestu: Velenje in njegove urbane identitete 1945–1960«. Avtor je uvodoma opozoril na dejstvo, da je pisanje o polpretekli zgodovini zahteven izziv. To v primeru edinstvenih velenjskih zgodb, v marsičem drugačnih in neprimerljivih z drugimi urbanih središč v slovenskem prostoru, pride še toliko bolj do izraza. Njegovo delo je zaznamovalo tudi dejstvo, da je zaradi spleta okoliščin nastajalo, zorelo in čakalo na izid več kot tri desetletja.

Strokovna monografija bralca popelje skozi najpomembnejše mejnike razvoja Velenja od majhnega podeželskega trga do enega najpomembnejših slovenskih urbanih in industrijskih središč. Ob predstavitvi knjige je dr. Jože Hudales želel opozoriti tudi na nekatera vprašanja, ki so doslej ostajala v ozadju.

VM

Jože Hudales

**Življenje v novem mestu:
Velenje in njegove urbane
identitete 1945–1960**

Foto: arhiv

BELEŽKE OB KNJIGI

Ko sem bil njega dni z literarnim društvom (kako prikladno za primer tega spisa...) na obisku Rifnika nad Šentjurjem, sem z zanimanjem prisluhnil strokovnemu vodiču, zgodovinarju iz celjskega muzeja.

Ta je med drugim razkladal, kako da je bilo na tistem hribu nekdanje dvojne staro krščanski svetišče, pogojno rečeno cerkva. A če bi bile cerkvice tri, je pojasnil mož, bi to pomenilo, da je nekdanje bila na tem mestu neke sorte škofija ... in bi bilo najdišče veliko pomembnejše, kakor je zdaj, ko je tam najdišče »samo« dveh cerkvic. Če sta bili dve, je prav mogoče, da so nekoč bile res tri, le da bi bilo treba tretjo še najti! Potem bi vedeli, da je imel Šentjur njega dni tudi škofijo. Škofija, to pa ni hec. Zato so raziskovalci poromali do župana in mu povedali kakšna zagata je pravzaprav, da na hribu še niso našli tretje cerkvice. Župan je takoj razumel poanto, razvezal mošnjiček in v upanju skoraj odkrite šentjurske škofije so začeli na hribu iskati najpomembnejšo, tretje »škofijsko« svetišče.

No, ta anekdota govori o posebni vrste zlorabi zgodovinske stroke. V tem primeru stroka sama s predvidevanji »epohalnega odkritja« privabi investitorja, da ji omogoča delo, ker je »investitor« očitno tako bedast, da ne razume potrebe po raziskovanju preteklosti zaradi preteklosti same in to takšne, kot je bila, ne pa takšne, kot bi želeli, da bi bila.

Zakaj je pomembno vedenje o preteklosti? In to ne prikrojeno vedenje, kot bi nam ustrezalo danes. Če skušamo razumeti potrebo po zgodovinski resnici, je hitro razumljivo pojasnilo iz negativnega zornega kota, ki ga skriva pregovor: na napakah se je treba učiti.

Poglejmo naš primer.

V Velenjski kotlini se je v minulem obdobju zgodila velika napaka pri odkopavanju premoga in sicer tako, da so rudarji spremenili oziroma uničili velik del doline v smislu osnovnega preživetja na tem koščku planeta. Gledano globalno ni to nič hudega. A prebivalci Velenjske kotline, ki so generacije naseljevali tukajšnjo krajino, tega ne moremo gladiti globalno, saj je za nas to lokalna katastrofa. Pogrezanje zemlje pod vodo! To je katastrofa, kot o njih gledamo poročila iz vsega sveta. Potresi, cunamiji, plazovi, poplave. Če se rodovitna zemlja potopi pod vodo, je to splošno spoznano za katastrofo povsod, kjer se to zgodi.

Pri nas se dogaja točno to!

Vseeno smo se hitro prilagodil novim

razmeram, saj je energetika za dve, tri generacije omogočala (pre)živeti, a bo po koncu tega eksperimenta morala dolino zapustiti najmanj polovica ljudi in oditi s trebuhom za kruhom. Tega pa danes tukaj nihče ne vidi, zato ker se nihče ne ukvarja s to temeljno razvojno »napako« Velenjske kotline. Še več! Ta napaka se že desetletja načrtno (vsaj videti je tako), prikriva!

Na tem mestu bi se bilo treba vprašati, kaj je dobrega prinesel razvoj rudnika in elektrarne generaciji naših staršev, ki so v potu svojega obraza zgradili Velenje? Kaj dobrega prinaša naši generaciji, ki se je spremila v potrošnike trgovin, ki so iz udarniških rok preko RLV, ERE in Mercatorja, prišli v lastništvo koncerna Agrokor, ki ima sedež na Trgu Dražena Petrovića v Zagrebu? In kaj ta razvoj prinaša generaciji naših otrok, ki brez dobrih zvez ne dobijo več spodobne službe v Velenjski kotlini. Na ta vprašanja bi morali odgovoriti zgodovinarji s hladnokrvnim razkrivanjem vse resnice o preteklosti, ne zgolj tiste, ki je slavila udarniško ekonomijo. Tako bi laže uvideli napake in se ravnali po pregovoru, da se učimo na napakah.

Analiziranje takšne napake, kot je pogrezanje Velenjske kotline, gotovo ne bi dvignilo Družmirja nazaj iz podvodnih globin. Lahko pa postavimo tezo, da bi morda to preprečilo takšno pohlepno neumnost, kot je že omenjeni šesti blok. Zato so zanj tako kot lokalni politiki, direktorji, inženirji in urbanisti, odgovorni tudi vsakovrstni družboslovni intelektualci, raziskovalci preteklosti, ki nam slikajo minulih petdeset let kot herojsko epopejo rudarske zmage človeka nad naravo in ki jo simbolizira v kamenje vklenjen poplavni hroudarnik Paka, pa tudi razni pravljničarji, ki prodajajo zgodbe o Pozojevi krvi, Tresimirjevem kraljestvu in da je tukaj nekoč tako ali tako že bilo jezero...

Samo upamo lahko, da se bo s knjigo Življenje v novem mestu: Velenje in njegove urbane identitete 1945 – 1960 začel konec zamegljevanja resnice o Šaleški dolini (oziroma Velenjski kotlini, kot je pravilno navedeno v Krajevnem leksikonu Slovenije /1995/, Malem atlasu Slovenije /1995/ in Geografskem atlasu Slovenije /1998/, vse tri DZS).

Knjiga, znanstvena monografija, ki jo je letos izdal Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, je bila v svoji prvi verziji oddana naročniku pred davnimi 33-timi leti! Mogoče je celo, da pretiravam, ker hranjenega prvotnega rokopisa (še) nisem prebiral, je pa to trditev možno, kot je v Šaleški dolini množica podobnih trditvev, izpeljati iz dejstev, ki jih je avtor opisal v

uvodu. Naročnik »zgodovine Velenja« je bila zveza borcev, ki je tiste čase sodila med eno od vodilnih družbeno političnih organizacij. Vodil jo je takrat drugič upokojeni »oče Velenja«, ki mu je bilo kot predsedniku borčevske organizacije zaupan sedež tega društva v popularnem domu borcev in mladine, kamor se je lahko od svoje vile sprehodil po potki ob sadovnjakih, z razgledom na novo Velenje, kot bi ga imel na dlani.

Borci so pisanje svoje zgodovine v Velenju ponudili Jožetu Hudalesu, ki sprva ni dojel, da je novo Velenje zgolj metafora za »očeta Velenja« in da bi veljalo torej pisati njegovo biografijo, ne zgodovina mesta. Zgodovinar v knjigi sam pravi, da se sprva dela ni veselil, saj mu je bilo namignjeno, kdaj da se je zgodovina Velenja v resnici začela. Njega je namreč zanimala resnična zgodovina Velenja, ne zgolj epopeja t.i. udarniške izgradnje novega Velenja po letu 1950, ki enega vrhov označuje otvoritev mestnega središča Velenja, in ki so ga graditelji položili na vladarski oltar 20. septembra 1959.

Najbrž je logično, da zveza borcev za takšno knjigo ni bila zainteresirana, zato je tudi nikoli ni izdala. Je pa vseeno sprožila pri Hudalesu proces raziskovanja za katerega sam pravi, da še zdaleč ni končano. Vseeno je letos izšla ta knjiga, s katero se bo zainteresiranim začela razkrivati vsa zgodovina povojnega Velenja, z vsemi relevantnimi dejstvi, ne samo njeni odbrani in izbrani deli, za katere se vse bolj kaže, da ne razkrivajo, ampak prikrivajo. Ne razkrivajo pozitivnih posledic izgradnje Velenja, temveč prikrivajo škodljive posledice izkopavanja premoga.

Takole je zapisal Silvo Grmovšek o knjigi Velenje in njegove urbane identitete 1945-1960 Jožeta Hudalesa:

»O polpretekli zgodovini Velenja in njegovem skokovitem razvoju, ki so ga v javnosti označili kot "socialistični čudež", je bilo napisanih kar nekaj memoarskih, zgodovinskih in socioloških prispevkov. Najnovejšo monografijo nekdanjega vodje velenjskega muzeja, zdaj profesorja na ljubljanski Filozofski fakulteti, nikakor ni mogoče opredeliti kot zgolj še eno v vrsti del o nastajanju novega Velenja. Razlogov za to je več, omenimo jih le nekaj. Od vsega doslej napisanega se pričujoča knjiga razlikuje po obsežnem korpusu uporabljenih virov in sistematični ter temeljiti obravnavi najpomembnejših razvojnih značilnosti novega Velenja. Novost so tudi teme, ki doslej niso bile obravnavane (med drugim, kako se je vzporedno z gradnjo Velenja gradila tudi »nova« zgodovina, kako so lokalne oblastne mehanizme v celoti prevzeli prišleki), predvsem pa kritična analiza vladajočega diskurza o velenjski „socialistični pravljici“.

Ko gre za vprašanje pričetka, bo verjetno deležna splošnega konsenza avtorjeva

trditev, da se je novo Velenje začelo graditi 375 metrov pod zemljo – z izgradnjo novega jaška. V nasprotju s prevladujočim mnenjem pa je njegova teza, da je največji dosežek velenjskega premogovnika v njegovi 200 letni zgodovini uresničen leta 1950, ko so prebili zvezni rov med starim in novim jaškom. To je bil pogoj za dvig letne proizvodnje od največ 660.000 ton izkopanega premoga na 3.600.000 ton. S tem so bili položeni temelji za razvoj Velenja; skokovito rast proizvodnje je bilo mogoče realizirati z rastjo zaposlenih v rudniku, kar ne bi bilo uresničljivo brez gradnje novih stanovanj, trgovin, šol in preostale javne infrastrukture iz katere je zrastle novo mesto. Ti pogoji so bili postavljeni še pred prihodom novega vodstva rudnika z Nestlom Žgankom na čelu, s čemer pade mit, da je Žgank kot „oče“ novega Velenja pričel to mesto graditi iz točke nič. V ozadju je tudi ideološka konstrukcija zgodovine, kajti zgodba o pričetku je bila lepo zaokrožena s tem, ko je prihod novega vodstva premogovnika sovpadal s pričetkom delavskega samoupravljanja. Kot dejstvo navaja avtor, da je novo Velenje začelo nastajati že takoj po koncu druge svetovne vojne, temeljni kamen novega Velenja so namreč položili 1. maja 1946!

Vzporedno s prikazom najpomembnejših potez razvoja Velenja avtor analizira tudi ideologijo, ki je bila neločljivi del nastanka mesta. Kot med drugim trdi, se zgodovina Velenja ne prične z intenzivno urbanizacijo v petdesetih letih prejšnjega stoletja, kajti kot trško naselje ima več kot 700 let razvoja, zato nikakor ne drži, da naj bi Velenje kot mesto zrastle iz nerazvite vasi. Pri rekonstrukciji zgodovine in oblikovanju novega socialističnega človeka je politična elita v vlogi inženirja človeških duš poskušala povezati folklorno tradicijo in nove politične mite. Kljub deklarirani enakosti spo-

lov, so bili le moški akterji državnih ritualov in komemoracij, medtem ko so ženske bile varuhinje starejših etničnih in verskih tradicij v zasebnosti varnih domov. Inženirstvo duš je bilo najbolj očitno v boju za novega rudarja, cilj je bila preobrazba ljudi in njihovega načina življenja; z načrtno propagando so poskušali navezati delavce na rudnik kot na njihov drugi dom, iz polproletarcev, ki so ob rudarjenju tudi kmetovali pa so si prizadevali oblikovati modernega proletarca, ki ne bi imel več korenin v zemlji.«

Od 1. maja 1946, ko je bil položen temeljni kamen novega Velenja, do 20. septembra 1959, ko je bil že viden koncept izgradnje v naravi, je preteklo 13 let. Od tega so prva štiri temeljna leta velenjskega rudnika minila brez njegovega »očeta«. Prvič se je le-ta dodobra spoznal z velenjskim lignitom, kot lahko preberemo v Hudalesovi knjigi šele, ko je bil izkopan vezni rov med starim jaškom, ki še vedno stoji in dolgoletnim ponosom Velenja, t.i. novim jaškom Preloge, ki je zgolj neobgljena gmota železobetona, pogreznjena v pepelno brozgo izgorelega premoga. Prav lahko, da je spoznal svojo življenjsko priložnost v samotnem pešačenju pod zemljo, ko je kot pomočnik direktorja Generalne direkcije za rudarstvo Ljudske republike Slovenije v Ljubljani, s tem podzemnim pohodom pod današnjim velenjskim jezerom »odprl« zvezni rov med starim »šahotm« in novim »šahotm« v Prelogah. Prav lahko, da si je s tem spoznanjem izgovoril direktorsko mesto v Velenju. V mestu, katerega zgodovina se je do pričujoče Hudalesove knjige, začela natančno 5. decembra 1950, ko je v spremstvu Jokla prišel na blatno močvirje ob Paku, kot novi »oče« novega Velenja ...

Peter Rezman

Foto: arhiv

OBJEM

V Mestni galeriji Šoštanj bo do začetka novembra na ogled razstava *Objem*, keramičarke Biserke Filipan Kraljić iz Velenja, ki sta se ji pri projektu pridružila mož Zlatko in sin Grega Kraljić. Avtorica se predstavlja v keramiki, v kateri ustvarjanja zadnjih deset let, ko se je v iskanju svojega ustvarjalnega izraza, našla v tej obliki umetnosti. Izobraževala se je na delavnicah doma in na tujem. Kraljićeva je članica Kerameikona iz Varaždina (HR) in Društva šaleških likovnikov Velenje ter Društva keramikov in lončarjev Ljubljana. Kljub temu, da je v Šoštanju šele njena druga sa-

mostojna razstava je že velikokrat sodelovala na skupinskih razstavah doma in na tujem.

Na Mednarodni razstavi vrčev in kelihov je dobila tudi certifikat za kakovost. O tokratni razstavi je likovni kritik Matija Plevnik zapisal:

Za likovno snovanje Biserke Kraljić je značilna izrazita estetizacija forme in nenehno preizkušanje izraznih zmožnosti, ki jih keramika ponuja. Večino del zaznamuje arhetipske oblike in s tem posledična prečiščena jasnost izraza. V svoj osnovni medij pogosto vpleta kolažiranje, mono-

tipijo in tipografijo. S temi drobnimi, a pomenljivimi likovnimi posegi dopolnjuje formo in ji tako daje ritem in mestoma tudi vsebino.(...) Večina njenih del je monokromatskih, ob uporabi več barv pa te vedno tvorijo zgolj likovne poudarke. Zanimiv pa je avtoričin naslon na zgodovino umetnosti in antropologijo. Z drobno serijo antičnih lutk zapolnjuje časovne vrzeli in tako tvori večtisočletno rdečo nit v ustvarjanju v keramiki.

Osrednji kip na razstavi nosi pomenljiv naslov *Objem*. Ta predstavlja neke vrste totemsko različico Klimtovega *Objema*. Celotno razstavišče objema niz risb velikega formata iz serije *Achtung Auschwitz*, ki jih je ustvaril avtoričin soprog, Zlatko Kraljić. Risbe zaznamuje ekspresivnost potez in premišljena eksistencialna bit narisane, brez olepšav in brez nepotrebne. V prvi sobi pa so ob bok postavljena še tri likovna dela sina Gregorja (plastika in dve platni), ki prav tako počasi, a suvereno stopa na pot svojih staršev. Zato je *Objem* kot naslov projekta pomenljiv tudi na simbolni ravni, saj (za)objema nemir ustvarjalne simbioze vseh družinskih članov. Predstavljena dela se dopolnjujejo, se nadgrajujejo, včasih si tudi nasprotujejo, skratka, so dober odsev dinamike neke ustvarjalne družine.

Razstavo je odprl direktor Zavoda za kulturo Kajetan Čop, kulturni dogodek pa je glasbeno obarvala Kaja Deutschbauer, literarno pa Zlatko Kraljić.

Foto: Dejan Tonkli

Milojka B. Komprij

PREDSTAVA ZA RAZMISLEK

Priljubljeni komik Ranko Babič, ki ga zagotovo poznate iz TV nanizank „Kursadžije“ ali „Ena žlahtna štorija“, je pripravil avtorsko monokomedijo, ki ji določil ton že s prvim stavkom: „Spoštovane dame, cenjene copate!“. Torej brez izjem – moški SO copate. A naj vas ne zavede beseda „dame“, ki je za avtorja zgolj sinonim za zmajevke. Tudi brez izjem.

V „Moški copati“ se kar vrstijo humorne situacije na temo moške ponižnosti in nespodobnosti, saj naj bi bile ženske prezahtevne. „Vse naredim narobe!“, prizna Babič in takoj mazohistično doda: „A uživam, se vsaj nekaj dogaja.“ Sam trdi, da predstavlja avtentične dogodke iz lastnega življenja, a jih je predelal v komedijo. Brez sramu se dotakne tudi zelo intimnih trenutkov, kot so spolni odnosi, masturbacija ali rojstvo otroka. Trenutkov, v katerih se vsi najdemo in se zato lahko z liki tako ali drugače poistovetimo, ne glede na to, kat-

eri generaciji pripadamo, ali smo samski ali poročeni.

„Moja bi se žličkala, češ da je romantično. Ja, pa kaj še! Čez pol ure mi zaspi roka, usta imam polna njenih las, ne smem se premikat, ker postane živčna in zapovrh si od novembra do marca ne brije nog, da bo „koža zadihala“. Kot bi spal z živčnim ježem!“

Moškim socopatam v predstavi deli tudi zelo praktične nasvete: „Ko obešam perilo, ga res fajn otresem – če ne, bom moral likat in ko dobiš likalnik v roke, se ga ne boš več znebil!“

Babič zelo spretno animira publiko, ki si jo nekajkrat privoščiti, a nikoli ne gre čez mejo dobrega okusa. Predstava ima zelo dober tempo in ura dvajset mine, kot bi trenil.

Nedvomno vas bo spomnila na druge stand-uje, ki ste si jih lahko ogledali v Kulturnem domu v Šoštanju, na primer na „Čefurji raus“ v izvedbi Aleksandra Rajkovića (dele, ko Ranko Babič opisuje svoje odraščanje

Vir: splet

v „čefurskem“ bloku in svojega očeta z lju-beznijo kliče „moj Bosanec“) ali nastop Velenjčana Uroša Kuzmana (o tegobah mladega para, ki dobi dojenčka). Medtem ko si Tadej Toš upa biti družbeno kritičen, se

Ranko Babič drži stokrat preizkušenih tem. A nič za to, saj „Moška copata“ nima drugih ambicij, kot zabavati, in to ji odlično uspeva.

Drage gospe, vsekakor peljite na pred-stavo svoje može, da vidijo, da jim z vami ni

hudega!

V Šoštanj bo na sporedu v Kulturnem domu 13.11.2015 ob 20.00.

A.V.Č.

OGLARJI

Folklorno skupino Oglarji smo ustanovili februarja 2011. Ustanovila jo je skupina ljubiteljev folklorne z Mileno Movh na čelu, ki je še vedno strokovni vodja. Skupina šteje 27 članov, sestavljajo jo plesalci in glasbeniki.

Ponedeljki in četrtki so dnevi, ko se zberemo v kulturnem domu Šoštanj in vsrkavamo plesno znanje. Zelo radi se udeležujemo raznih kulturnih prireditev v Šoštanju in okolici, vsako leto pa gostujemo tudi izven naših meja.

Naš program vključuje Štajerske ljudske plesne in ljudske pesmi.

Folklor je ples, je zabava, je prijateljstvo in je še več, je ohranjanje kulture, ki se prenaša iz roda v rod. Ples je bil in je še vedno človekov spremljevalec pri vseh važnejših mejnikih njegovega življenja.

Ker smo mlada skupina po stažu, vabimo vse ljubitelje plesa, petja, še posebno vabljeni glasbeniki, ki igrajo kašen instrument. Pri nas je vedno veselo, pridružite se.

Foto: arhiv

UTRINKI MEDGENERACIJSKEGA SREDIŠČA

Vmesecu septembru in oktobru smo pripravili nekaj zanimivih dogodkov v sklopu prireditev ob občinskem prazniku.

Pevci skupine duhovno instrumentalne glasbe, ki jo vodi Urša Kavšak, smo se predstavili pred Medgeneracijskim središčem Šoštanj. Glasbeni nastop je bil uspešen, saj smo bili deležni bučnega aplavza. Skupaj z gospo Melito Praznik smo na ploščice slikali znamenitosti Šoštanja. Pripravili smo prvo medgeneracijsko igranje šaha, kjer je sodelovalo 10 šahistov različnih generacij. Druženje bo potekalo vsak tretji petek od 15.00 naprej. Ustvarjalna delavnica z gospo Kato Laštro je bila zelo zanimiva in pod njenim vodstvom smo izdelali lepe okraske. Z

gostom Tinijem sva z žganjem v les izvedla pirografske delavnice, ki se bo ponovila tudi med počitnicami. V sodelovanju z Občino Šoštanj in Muzejem Velenje je potekala zanimiva delavnica v prostorih Mayerjeve vile. 1.10.2015 smo predstavili delovanje MS Šoštanj v Cankarjevem domu v Ljubljani. V okviru Tedna otroka smo izvedli ustvarjalne delavnice, ki so bile namenjene otrokom različnih starosti. Izdelali smo lepe okrasne škatle, prstne lutke... Igrali smo mini golf ter različne družabne igre. Vabljeni na ogled razstave udeležencev Medgeneracijskega središča Šoštanj v Mestno knjižnico Šoštanj!

Natalija Novak

Foto: Natalija Novak

TU JE MOJ DOM, TU SEM DOMA

Všoli smo v sredo, 30. septembra, imeli devetošolci dan dejavnosti Kulturna dediščina našega kraja, ki je bil organiziran s pomočjo sodelovanja z Muzejem usnjarstva na Slovenskem in Vilo Mayer.

Že teden prej so nam učitelji razdelili vprašanja o kulturnih in zgodovinskih ustanovah v Šoštanju, na katera smo morali poiskati odgovor. Tako smo spoznavali, kaj se je dogajalo s Šoštanjem v preteklosti, kako so ljudje živeli, kje so se zbirali in delali. Na sam dan dejavnosti, smo spoznali znane Šoštanjčane, katerih doprsne kipe smo si ogledali v spominskem parku pred našo šolo. Nato smo v Vili Mayer izvedli več o družini, ki jo je zgradila in tam živela. Ogledali smo si tudi razstavo del našega kiparja Ivana Napotnika. V Muzeju usnjarstva na Slovenskem so nam prikazali kratke filmčke, ki so prikazovali preteklost mesta in čas, kjer je bila nekoč vas Družmirje in je sedaj jezero. Za konec smo se še podali na sprehod po Šoštanju in si ogledali spomenike

Foto: Katarina Fužir

in znane zgradbe.

Ugotovila sem, da marsičesa kar se je dogajalo nekoč nisem vedela in sem na dnevu dejavnosti izve-

dela res veliko novih stvari.

Anamarija Mežnar

SEDMOŠOLCI BEREJO

Foto: arhiv

V mesecu oktobru 2015 je 84 učencev sedmih razredov OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj v okviru nacionalnega projekta »Rastem s knjigo« obiskalo Mestno knjižnico Šoštanj. Projekt spodbuja učence k branju književnih besedil in k samostojnemu iskanju knjižničnega gradiva. Zelo pomembno je, da sedmošolci doživijo obisk splošne knjižnice kot zanimiv in privlačen.

V šoštanjski knjižnici je učence sprejela knjižničarka Barbara Borovnik in jih najprej seznanila z mrežo knjižnic po Sloveniji in svetu, razkazala mestno knjižnico in predstavila delo v njej, jih seznanila s pravili izposoje in članstvom. Pogledali so si vzajemni katalog COBISS/OPAC in samostojno poiskali nekaj gradiva.

Ogledali so si tudi kratek film, v katerem avtor Damijan Šinigoj predstavi knjigo Iskanje Eve. To knjigo so v dar prejeli vsi letošnji sedmošolci. Želiva jim zanimivo branje.

Lidia Frelih in Ana Brigita Grobelnik

DVOREC GUTENBUHEL POSTAVLJEN NA OGLED

Foto: Matej Vranič

S priliko fotografsko razstavo, na kateri se predstavljajo lokalni umetniki, je v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine dvorec Guttenbuchel v Ravnah pri Šoštanju odprl svoja vrata.

Pobudnica dogodka je arhitektka in svetnica v Občinskem svetu Občine Šoštanj Mateja Kumer. Kot je povedala na odprtju razstave, dvorec nikoli ni bil na ogled širši javnosti. Verjetno je tudi to razlog, da se je odprtja udeležilo tako veliko ljudi.

Župan Občine Šoštanj Darko Menih pa je dejal, da si občina prizadeva, da bi dobila dvorec v last, vendar je ta zdaj pod okriljem Ministrstva za zdravje.

T.R

DEKLIŠKA VOKALNA SKUPINA CVETKE

Foto: arhiv

Dekliška vokalna skupina Cvetke je skupina deklet, ki rade prepevajo.

V tej skupini je deset članic: vodja Urška Turinek, Anita Miklavžina, Helena Jelen, Urška Tepej, Barbara Skutnik, Janja Vranjek, Lucija Koren, Monika Koren, Eva Kozman in Maruša Kozman. Članice prihajajo iz Šentilja pri Velenju.

Cvetke svoj prosti čas namenjajo petju in pevskim vajam. Delujejo pod okriljem Kulturno-prosvetnega društva Franca Schreinerja Šentilj. Prepevajo že od malih nog. Najprej so bile Cvetke otroški zborček, ki ga je vodila Anita Miklavžina, leta 2013 pa je vodstvo prevzela Urška Turinek. Najprej so se preimenovala v Dekliško vokalno skupino, kasneje pa ji dodale še ime, Cvetke. Cvetke prepevajo skoraj na vseh prireditvah že omenjenega kulturnega društva, pri nedeljskih mašah v starem Velenju ter na ostalih prireditvah kot so poroke, obletnice, rojstni dnevi, presenečenja, občni zbori in podobni dogodki.

Melita Jelen

VEDNO JE MOGOČE OBRNITI KOLO

O energetskih slikah, resonančni terapiji in zmenku z dušo

»Nekoga moraš imeti rad«, me je poleg mandale obilja nagovarjala Minattijeva pesem, jaz pa sem se razgledovala po prostoru, prijetno opremljenem z majhno mizico in dvema stoloma, stojalom z blazinami, ležiščem z blazino ob glavi in ob nogah, tibetanskimi posodami in ostalimi inštrumenti zloženimi po tleh, na mizi, pod posteljo. Razgledovala in vpijala mirni tok pripovedi Jerice Lebar, ki me je povabila v svoje delovno okolje v prvem nadstropju Kajuhovega doma v Šoštanju.

Poznam jo. In je seveda ne poznam. Pot spoznavanja sočloveka ni vrisana na nobenem zemljevidu. Zato se niti nisem ukvarjala s tem, koliko in kako jo poznam. Pustila sem si, da jo spoznavam na novo, kot človeka, ki je že zdavnaj, sama pravi da v ranem otroštvu, čutil in vedel, da je drugačen. In hkrati, da bo s to svojo drugačnostjo lahko pomagala ljudem.

Pot do iskanja resnice o sebi je najtežja. Temu stavku boste pritrdili vsi, ki se kdaj koli ozrete vase, se vprašate po smislu svojega bivanja, si skušate odgovoriti na vprašanje, zakaj se vam dogaja, kar se vam dogaja, zakaj trpite, zakaj doživljate neuspehe...kakšna je vaša pot! To ni tako nevsakdanje, samo ljudje si ne priznamo, da verjamemo v nekaj več kot v to, da smo na svetu zato, da hodimo v službo, plačujemo davke in ob sobotah čistimo hišo. Koliko smo pripravljeni počistiti v svoji duši, zložiti stvari na novo, začeti živeti kot želimo?

Jerica Lebar pravi, da to zmore vsak. Vsak, ki iskreno želi živeti resnico o sebi. Pa ne samo želeti, odločiti se mora in biti pripravljen za to tudi

sam konkretno nekaj narediti. Sama jo je začela živeti pred trinajstimi leti, ko je izpolnila vse »normative«, ki veljajo v običajnem življenju. Šola, služba, družina. Krasna družina pravi in to ji je tudi dalo pogum, da je začela živeti tako, kot ji je že nekaj časa narekovala duša. Pogum in pa to, da je znala ohraniti jedro, da je znala prisluhniti glasu, ki jo je vlekel k sebi. Da naj ne bo takšna, kot jo želijo videti drugi, ampak takšna, kot ona v resnici je.

To, da ji zvok nekaj sporoča, je odkrila po naključju, zato je začela slediti znakom, ki so ji potrdili davno vedenje, da so ji neke sposobnosti dane. Sprejela jih je, ko je bila nanje pripravljena. In že od nekdaj vedela, da bo z njimi pomagala drugim ljudem. Ohmpunctuur resonančna terapija, ki se je največkrat poslužuje, je ena najučinkovitejših metod za vzpostavljanje našega psihofizičnega ravnovesja v celostnem pogledu in ena zares najbolj sproščujočih metod. Manifestira se preko zvoka, besed in energije.

Uporablja pa tudi metode readinga, zmenka z dušo, kot pravi. Usoda ni nekaj, kar se ne bi dalo spreminjati, je nekaj, kar lahko živimo tako, da jo soustvarjamo sami kajti dana nam je svobodna volja. Naše usode ali dušnega zapisa, ne zmoremo prebrati sami, na nam znan način, ona nam lahko pri tem pomaga, svetuje.

Svetuje s pomočjo intuicije, arhetipov, izkušenj. Ljudem pomaga da si odgovorijo na vprašanja bivanja, odkrivanja osebnega potenciala, samozavesti, izbire poklica, šole...z odgovori na ta vprašanja pomaga, da postanejo soustvarjalec svojega življenja.

Izvaja tudi energetsko vzpostavljanje ravnovesja. Pomaga pri lažšanju bolečin, odpravl-

janju psihofizičnih in energetskih blokad, spreminjanju vzorcev delovanja. In redkokdaj gre zgolj samo za odpravo fizične bolečine ali obolenja. Dostikrat se skozi tretma pozdravi ne samo boleče koleno, ampak se pozitivno spremeni »nekaj« tudi v njihovem vsakdanjem življenju. Gre za celostni pristop, za človeka v celostnem pomenu besede. Svoje sposobnosti in znanje usmerja v odkrivanje vzroka bolezenskega stanja oz. težav. Človeka usmerja k odpravi miselnih ali nezavednih vzorcev, ki so privedli do neravnovesja, ki se je na koncu pokazalo kot fizična bolečina oz. bolezensko stanje.

Njeno zares veliko veselje je ustvarjanje energetskih slik. Pravi, da je njeno celotno ustvarjanje energetske slike ritual, v katerem vtke ali vnaša v sliko podporne informacije in energijo za tista posamezna področja, na katerih posameznik potrebuje oporo. Vsaka linija, simbol, barva in poldragi kamni, ki krasijo te slike, so tam zato, ker imajo točno določen pomen, skladno z namenom oz. informacijo, ki jo umetnina prinaša v prostor. Te slike krasijo marsikateri dom in prinašajo imetnikom dodatno moč in oporo tako na osebnem kot na poklicnem področju.

Našteto ni napisano zato, da bi ji naredili reklamo. Po pravici povedano, je ne išče. Ljudje jo poiščejo, ko jo potrebujejo. Takrat je tudi trenutek zato, da se njena znanja in sposobnosti uporabijo, za kar so ji dane.

Pogovor z Jerico Lebar je tudi potovanje v drugačen svet. Prijeten in miren, z nekakšnim zagotovilom, da imamo vedno možnost. Obrniti kolo!

p.s.: za tiste, ki bi želeli izvedeti kaj več: www.jericalebar.com.

Foto: Milojka B. Kompnej

LAURA IN PETER APAT IZ GABERK NA TEKMOVANJU

Znana kmetija Apatovih, je v času negotovosti zaposlovanja ter urejanja statusa na kmetijah pred časom uredila družinski dogovor o nadaljevanju dejavnosti tako, da sta postala nosilca osnovne dejavnosti sin Peter in njegova žena Laura Apat.

doline je v tem spoznalo možnost, da se mlada Apata še bolj povežeta v dogajanje na področju kmetijstva, živinoreje ter kmečkega turizma, zato je bil predlog, da v letošnjem letu predstavljata kot odlična kandidata njihove kmetije in društvo na slovenskem tekmovanju za mlado kmetico ter gospodarja

in trženja skozi kmečki turizem. Tu sta goste sprejela tudi župana občin Šmartno ob Paki ter Šoštanj Janko Kopušar ter Darko Menih. Organizatorji so opravili tudi poseben »ri-bolov«, kot izbor tekmovalnih števil, ki so imele kasneje pomembno vlogo; namreč, kdo se bo s kom »urezal« v kvalifikacijah za napredovanje v finalni del tekmovanja. Vse dopoldne pa tja do 17. ure, so se organizatorji ter predstavniki in predstavnice velikega dogodka pomenkovali o svojih izzivih, težavah ter lepota življenja na zemlji, a so opazili industrijsko dolino, obkroženo z aktivnim podeželjem, lepo obdelanimi polji in izrazito napredno kmetijsko proizvodnjo, kjer ima svoj poseben prostor tudi Kmetijska zadruga Šaleška dolina, ena najuspešnejših v Sloveniji.

Veliki kmečki spektakel znanja in spretnosti v Vinski Gori

Izbor mlade kmetice in gospodarja leta 2015, je potekal v veliki dvorani krajevnega doma v Vinski Gori kjer vedo, kako se tako velikim prireditvam streže. Tu so izdatno pomagali člani Društva podeželske mladine Vinska Gora na čelu z Maticom Plešnikom, veliko dela ter kulturni program pa so izvedle članice DPŽ ŠD. Ob številnih gostih, ki so pozdravili vse nastopajoče, tekmovalce ter njihove spremljevalce, se je pričetek tekmovanja zavlekel v pozen večer. Na letošnje tekmovanje se je prijaviло 11 kandidatk za mlado kmetico in 6 kandidatov za gospodarja leta 2015, ki so se več kot mesec dni temeljito pripravljali na to srečanje. V prenapolnjeni dvorani so se na prireditvi tekmovalke in tekmovalci pomerili na preizkušnji v znanju in spretnosti s področja dela na kmetiji in življenja v naravi. V burnem navijaškem vzdušju spremljajočih skupin svojih tekmovalcev, favoritov za častne nazive, so ven štrleli tudi domači feni Laure in Petra Apata iz Gaberk, predvsem članice Društva podeželskih žena Šaleške doline. Najprej so opravili »hitrostno testiranje« strokovnih znanj in splošne kulture življenja na kmetiji, o živinoreji in zdravem življenju z naravo. Po seštetem številu točk so se v finale uvrstile tekmovalke Petra Dular, Magdalena Golež ter Zvonka Rabič. Finalisti pa so postali Andrej Golež, Peter Apat in Nikolaj Brence. Medtem, ko Petrovi simpatični partnerici Lauri ni uspelo priti v finale, se je mladi gospodar turistične kmetije Apat potegoval za najvišje priznanje.

V znamenju Pike tudi finale za

Zabavne spretnostne igre so bile v stilu

Laura in Peter Apat sta se veselila njegovega odličnega uspeha le za las je zgrešil naziv gospodarja leta 2015. Foto: Jože Miklavc

Petrova starša sta si ob tem dodobra oddahnili, saj skrb za nasledstvo na kmetijah pogostokrat tare lastnike kmetij, ki jih zemlja ne privlači dovolj, da bi na domovih iskali svojo prihodnost. A sta mlada Apata prav v tem našla izziv in zastavila svoje delovno poslanstvo za družino ter prihodnost ugledne, lepe domačije na razgledni legi nad Gaberkami. Po stopinjah staršev, a s posebnim videnjem perspektive življenja na vasi, sta se vključila v sodelovanje z organizacijami, društvi in zadružništvom tako, da sta že kmalu zaživela povezano v občini Šoštanj in širše. Društvo podeželskih žena Šaleške

leta 2015, soglasno podprt. In ob dodatnem izobraževanju, sta se 26. septembra znašla kot konkurenčna tekmovalca na odru velike dvorane v Vinski Gori. Da je bilo to zanimivo, strokovno in na koncu še šaljivo srečanje v obliki kviza znanja prav v naši dolini, je iskati v zmagi Škalčanke Darje Miklavžina na lanskem tekmovanju v Šentvidu pri Grobelnem, ko je Darja za leto dni postala »mlada kmetica leta 2014«.

Po dolini rudarske tradicije, kolna in urejenih kmetij do Vinske Gore

Srečanje in spoznavanje za vse udeležence se je pričelo s sprejemom v Vili Bianci v Velenju. Sprejem je pripravil župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič s sodelavkami, za dopoldansko pogostitev pa so poskrbele gospodinje in kmetice DPŽ ŠD. Po preštetju 233 stopnic do enega najlepših slovenskih gradov, so nadaljevali z ogledom muzejskih zbirk na Velenjskem gradu ter kasneje domačij in vasi v Šaleški dolini. Vodstvo je imela v rokah Marija Berložnik, ki je kot poznavalka teh krajev prikrojila tudi nekaj zanimivosti in jih spremenila v dovpite in šale. Pri Pirnatu v Topolšici je Jože Pirnat mentorsko predstavil svoj model kmetovanja

Dosedanja mlada kmetica leta 2014 Darja Miklavžina in župan Bojan Kontič v družbi s tekmovalci na sprejemu v vili Bianci. Foto: Jože Miklavc

Pikinega festivala v Velenju ter dela na kmetiji. Treba je bilo zbrati pare pisanih Pikinih nogavic in jih zložiti v škatle, v treh minutah oličkati koruzne storže in naluščiti čim več zrnja. V tretji igri pa so finalisti pripravljali testo in oblikovali žemljice. Po zares napor nem tekmovanju in spretnostnem finalu, ko ni manjkalo smeha, razočaranj in zadovoljstva, ko je dvorana do konca »znorela« v navalu spodbujanja, so voditeljski par in ekipa brez

večjih dilem in zapletov pripeljal tekmovanje do srečnega konca. Za las do prvega mesta je zdrsnilo tudi domačemu favoritu Petru Apatu, ki je moral priznati premoč zmagovalcu Andreju Goležu iz Rakovca pri Grobelnem. Zadovoljen s tretjim mestom pa je bil tudi Nikolaj Brance, ki je ljubeče stisnil svojo ženo, tekmovalko v kvalifikacijah. Mlada kmetica leta 2015 je postala Petra Dular iz Vavte vasi pri Novem Mestu, na drugo in

tretje mesto pa sta se uvrstili Zvonka Rabič ter Magdalena Golež. Tako organizatorji, odlični sponzorji kot tekmovalci iz Šaleške doline so od glavnega prireditelja prejeli odkrita priznanja, domači ansambel Vikend pa je za vikend pripravil še pravi zaključni šov program, ki je trajal tja v nedeljo, kar je bilo v stilu velikega kmečkega spektakla in celotne zgodbe.

Jože Miklavc

PODOKNICA

Vpetek, 2. oktobra 2015 ob 14. uri so bili na obisku v Termo elektrarni Šoštanj člani ekipe podoknice Nedeljskega Dnevnika. Med njimi je bil tudi podokničar Franc Pestotnik. Prišel je tudi župan prof. Darko Menih, ki pa jih ni uspel pozdraviti.

Gostje iz Ljubljane so namreč prišli v Šoštanj nekoliko pozneje, kot je bilo prvotno dogovorjeno. Župan si je med tem kratkim časom, ki ga je imel na razpolago v avli TEŠ-a ogledal razstavo fotografij z minulih podoknic in izrezki objavljenih člankov, ki jih je na ogled postavil pisec teh vrstic. Predstavitev z ogledom Bloka 6 je skupino vodil g. Aleš Rednjak. Nedeljski dnevnik obuja star običaj, ko so fantje na vasi še prepevali pod okni deklet. To je podoknica, ki že 29. leto potuje po Slovenskih krajih in vaseh. Na leto je teh prireditev osem. S temi prireditvami na katerih tečejo tudi solze sreče smo dokazali, da zna biti življenje tudi čudovita pravljica - je povedal podokničar pred jubilejno trideseto sezono. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil Valentinu Heindlu, ki je veliko prispeval, da so se podoknice v preteklosti zgodile tudi v občini Šoštanj. Na njegovo pobudo je

Foto: Dejan Tonkli

leta 1994 turistično društvo Šoštanj dobilo podoknico, na to je še posebej ponosen, obiskali pa so Zinko Kostajnshek. Podokničar Franc Pestotnik je obiskal tudi: Angelo Brglez iz Zavodnj (1997), Ano Vrabč iz Skornega (1999) Marijo Grabnar iz Šentvida nad Zavodnjami (2001) ter Rozalijo Čas iz Gaberk (2001). Podoknica je v imenu

Turistične zveze občine Šoštanj leta 2003 prejela zlato plaketo Turistične zveze Slovenije za ohranjanje starega običaja. Plaketo je podelil takratni predsednik Turistične zveze Slovenije, dr. Marjan Rožič predstavnikom Nedeljskega dnevnika.

Rajko Zaleznik

KLEPET POD PUSTIM GRADOM

Včetrtek, 24. septembra 2015 je bila v Šoštanju v prostorih Muzeja usnjarstva na Slovenskem prireditev z naslovom Klepeti pod pustim Gradom. Z voditeljem Jernejem Hozjanom so prijetno klepetali gostje Jože Delopst, Martin Turk in Marija Čebul.

V letošnjem letu praznujemo 70. let od konca druge svetovne vojne. Gostje so v pogovoru z nami delili svoje osebno doživljanje dogajanja v naši dolini maja 1945. Po kratkem uvodu so se voditelj in gostje prepustili sproščenemu pogovoru. Gostje so poslušalcem na zanimiv način predstavili mladostna leta v Šoštanju, ki jih je prekinila druga svetovna vojna. Doživljanje okupacije in dogodki ob koncu vojne preliti v osebno doživljanje so poslušalstvo spodbudili k razmisleku o vojni saj jo je marsikdo med njimi tudi sam doživel. Voditelj klepeta se je ob koncu gostom zahvalil za prijeten klepet in obenem kot običajno prisotne povabil, da ga nadaljujejo v predverju muzeja.

Miran Aplinc

Foto: Lucija Boruta

2. VAŠKA OLIMPIJADA V RAVNAH

Vnedeljo, ko večina ljudi počiva od naporenega tedna, Ravenčani pokažejo, da so iz pravega testa. Doma pustijo skrbi in utrujenost, na igrišče pri REKS-u pa prinesejo dobro voljo, športni duh in željo po druženju. Tako pestro je bilo zadnje septembrsko nedeljo, 27. 9. 2015.

Športno društvo Ravne je v okviru prireditve v počastitev praznika občine Šoštanj organiziralo 2. vaško olimpijado. Po lanskoletnem oranju ledine, pridobljenih izkušnjah in številnih pozitivnih odzivih so letos organizirali več kot uspešno prireditev in presegli vsa pričakovanja. Organizatorji so želeli, da bi družine nedeljsko popoldne aktivno preživele skupaj v naravi, na svežem zraku, v duhu športa in dobre volje, temu pa so dodali še pridih kulinarike. Na ta sončen in topel jesenski dan jim je odlično uspelo, športni in prijateljski duh sta prispevala k množičnemu obisku dogodka.

torjema Dragu Goršku in Dejanu Tajniku, ki sta poskrbela za vrhunsko organizacijo, pripravila energijsko osvežitev za tekače in pridobila sponzorje, s pomočjo katerih so najboljši dobili lepe, praktične nagrade. Tekače so ob progi usmerjali redarji, na progi jim je sledil spremljevalni snemalni avto, vso pot so jih spodbujali in usmerjali kolesarji spremljevalci. Poskrbljeno je bilo za nadzor in zdravstveno službo, ki je k sreči niso potrebovali. Med tekom okoli Raven, ki je zajemal nekaj strmih vzponov in spustov na 9-kilometrski progi, so se tekači lahko odžejali in se okrepčali s sadjem, čokoladami, zavitki, potico. Kasnejši zmagovalec Franci Oblak je traso teka označil kot »lepo in razgibano, kot so lepe in razgibane tudi Ravne«. Organizatorji so s pomočjo sponzorjev Intersport, Treksta in Topatlet najboljšim tekačem podelili pokale in praktične nagrade, vsi udeleženci so ob plačilu startnine prejeli spominske majice ter

čisti, da jih ne bi bilo treba niti pomiti, košare s kruhom pa izpraznjene do zadnje drobtinice. Komisija je najboljšim kuharjem, ki so se tudi letos zelo izkazali, podelila priznanja.

Zaključek lige v malem nogometu

V sklopu vaške olimpijade je potekal tudi zaključek ravske nogometne lige 2015. Ob 15. uri so igrišče zasedli ravske nogometaši in odigrali še zadnji krog nogometne lige. Navijače so ogreli predstavniki Politične ulice in Amigosov (2:0), nato so se pomerili igralci Gosposke ulice in Holcerjev (4:3), na koncu pa še nogometaši letos najmočnejših ekip Zeleni vrage in Nula bar (2:3). Zmage v skupnem seštevku se je veselila ekipa Nula bar z 9 zmagami in 52 goli. Na drugo mesto so se uvrstili Zeleni vrage s 7 zmagami in 47 goli, pokal za tretje mesto pa je šel v Politično ulico, ki je slavila 6 zmag in zadela 31 golov. Najboljši strelca leta 2015 je Tomaž Sovič (Zeleni vrage) s 17 goli, najboljši vratar pa Tadej Zaljuberšek (Nula bar). Najboljšim so bili ob koncu tekme podeljeni pokali.

»Oženjene« proti »ledičnim« in še mnogo drugih športnih aktivnosti

Kot vsako leto je tudi letos zaključni turnir popestril nežnejši spol s tekmo med »oženjenimi« in »ledičnimi«, ki je vedno paša za oči. Dobra taktika, velika borbenost in kanček sreče so prispevali, da so slavile »ledične«, ki so svoje nasprotnice premagale s 4:2.

Za sproščene aktivnosti otrok so od 17. ure dalje skrbele koordinatorke otroške vadbe, za željne poplesavanja ob latino ritmihi so pripravili vedno dobro obiskano zumbo, za vse, ki niso tekli, plesali ali se podili za žogo, pa so bile na voljo še druge zanimive aktivnosti.

Športno društvo Ravne se je kot vedno, ko si naloži breme velikih in odmevnih dogodkov, izkazalo z odlično organizacijo ter pestro animacijo svojih zvestih obiskovalcev. Dogodek je namreč tudi tokrat privabil ogromno ljudi, ki so se v športnem duhu in z zavedanjem, da je važno sodelovati in ne zmagati, imeli dobro v družbi sokrajanov, prijateljev in znancev.

Nastja S. Naveršnik

Foto: Drago Goršek

2. tek okoli Raven

Po 12. uri so se začele zbirati prijave za 2. tek okoli Raven. Vse več in več ljudi je prihajalo in se prijavljalo. Tako je število tekačev z lanskoletnih 17 udeležencev letos nad vsemi pričakovanji poskočilo na 65. Za dobro ogreta telesa pred startom je poskrbela Nina Plaznik, ki je pripravila vodeno ogrevanje. Ob 14. uri je pok pištrole naznanil start. Starter je bil najstarejši Ravenčan na prizorišču, gospod Ivan Vani Kumer, ki je s seboj prinesel zlato medaljo iz svoje domače zbirke in jo ob koncu teka podaril najstarejšemu tekaču "ravskega maratona" Stanislavu Slaviju Plešniku iz Topolšice. Velika zahvala za odlično izpeljan tek gre marljivima koordina-

bone Intersporta in Treksta za nakup športne opreme.

Kuhanje »ravske župe«

Ko so tekači zapustili startno ravnino, so kuharski mojstri že začeli pripravljati vse potrebno za kuhanje »ravske župe«. 11 ekip je v svojih kotlih pripravljajo različne enolončnice, ki so omamno dišale in božale nosne brbončice obiskovalcev. Ravenske gospodinje so že dan prej v svojih krušnih pečeh napekle slasten kruh, ki so ga lahko poskusili obiskovalci ob »župi«. Ob 16. uri so kuharski mojstri odprli svoje kotle in ponudili svoje dobrote. Degustacija je bila brezplačna, hrana pa odlična, zato so bili kotli kmalu tako

Člani Upravnega odbora Športnega društva Ravne se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujejo vsem zvestim članom ter prizadevnim krajanom za nesebično pomoč in doprinos k delu društva pri odmevnih septembrskih prireditvah s prošnjo, da ostanete še naprej z Raven!

KOŽUHANJE POD KOZOLCEM

Kulturnica Gaberke je 14.10.2015 organizirala ličkanje koruze pod Kozolcem. Zadnji teden je bil precej deževen, zato je bilo kar težko najti suh popoldan, da so lahko obrali koruzo na bližnji njivi.

Tudi letos je za obujanje tega starega kmečkega opravila koruzo prispeval Branko Videčnik. Nabrane koruze je bilo kar zajeten kup, blizu polovice traktorske prikolice. Zbrana družina se je kljub močnemu dežju lotila ličkanja. Prepevali so stare ljudske pesmi in uživali. Predsednik Kulturnice Franc Štehnar je malo popestril dogajanje, saj je med storže skrila različna mala presenečenja. Tako so najbolj pridni našli nekaj čokoladic, pa tudi kakšno »zdravilo« v steklenički se je našlo. Slišati je bilo zgodbe, kako so včasih po gaberških in družmirskih kmetijah kožuhali velike količine koruze, ko še koruzna silaža ni bila tako razširjena. Danes le še redki kmetje pustijo koruzo, da dozori na steblo, saj je z njo veliko dela. Je pa zato bilo včasih lepo pogledati v rante hlevov ali kozolcev, kjer se je bohotala obešena zlatorumena koruza. Tudi uporaba koruzne slame je bila včasih bolj pogosta. Danes jo gospodinje še vedno uporabljajo kot omelo za čiščenje krušnih peči, medtem ko so uporabniki slamnatih ležišč najbrž bolj redki. Ko je kup že skoraj izginil, smo se spomnili, da nihče ni našel rdeče koruze, ki je bila včasih tako iskana na kožuhariji.

Kožuharija Kulturnica 2015, Foto: arhiv

Je pa lastnik koruze, Branko Videčnik obljubil, da bo naslednje leto posejal nekaj rdeče koruze, da bo na kožuhariji še bolj veselo. V hladnem vremenu je zelo

prijal topel čaj, na koncu pa je za vse sodelujoče Kulturnica pripravila prigrizek.

A. Grudnik

PIKNIK DRUŠTVA UPOKOJENCEV BELE VODE

Napoved vremena za soboto, 10. oktobra 2015, ni bila obetavna; oblačno in krajevne plohe.

Kljub temu je društvo upokojencev na igrišču v Belih Vodah pripravilo piknik za svoje člane.

Druženje se je pričelo z dobrodošlico predsednico DU Vere Završnik, ki je s pomočjo nekaterih članov poskrbela za odlično pripravljeno in postreženo hrano in pijačo. Na igrišču je omamno dišalo po dobrotah z žara, dobra kapljica pa je tudi poskrbela, da so se udeleženci malo ogreli in preživeli prijeten popoldan.

Piknika se je udeležilo 26 članov. Ob prijatnem kramljanju in v družbi svojih šokrajanov je sobotno popoldne minilo kot bi trenil. Tudi malo bolj kislo vreme ni bilo ovira, saj ima igrišče prav prijeten pokrit prostor za druženja. Zadovoljni obrazi ter številne zahvale so vnovič dale vedeti, kako malo je potrebno, da se našim upokojencem polepša dan.

Društvo Vulkan

Foto: Arhiv

TRADICIONALNI PRAZNIK KROMPIRJA V ŠENTVIDU

Megleno in pravo jesensko vreme, nas te dni opozarja, da je prišla jesen in z njo tudi pobiranje poljščin ter vrtnarskih pridelkov.

V TD Raztok Šentvid vsako jesen pripravimo »krompirjev praznik« čepav je čas izkopavanja krompirja že za nami, je pa to priložnost, ko pregledamo tudi ostale jesen-

ske pridelke z višinskih kmetij, saj znaša nadmorska višina v Šentvidu tudi čez 1000 m.

Vstopnina za udeležbo na prazniku je 1 kg krompirja, udeleženci pa prinesemo tudi

Foto: arhiv društva

TWIRLING KLUB ŠOŠTANJ

Za nami je uspešno leto, saj smo se v mesecu januarju in marcu udeležili predkvalifikacij za 19. državno tekmovanje v twirlingu Slovenije.

Veliko naših športnikov se je uspešno uvrstilo med finaliste, ki so v mesecu aprilu zas-

topali občino Šoštanj in se vrnili domov z devetimi kolajnami (3 zlate in 6 bronastih). V mesecu juniju pa smo se udeležili še tekmovanja Slovenia Open 2015 in dosegli eno zlato ter dve bronasti kolajni. Čestitke vsem tekmovalcem!

Letos naš klub praznuje 5. obletnico de-

primerke pridelkov, ki izstopajo od normalnih, kot so repica (krompir po koroško), korenje, buče, čebulo in podobne pridelke, ki jih razstavimo v Andrejevem domu na Slemenu. Komisija pridelke pregleda, stehta in na koncu podeli 5 enakovrednih priznanj (letos so to bile »krompirjeve majice«). Od pridelkov so odstopali več kot kilogramski krompir, čebula in koren.

Sledijo »krompirjeve jedi« kot so pražen krompir, krompirjeva solata z bučkami, s kumaricami, krompirjeve polpete, krompirjeva pita, za konec, po podelitvi priznanj in rajanju (brez katerega ni krompirjevega praznika) pa še krompirjeva juha.

Lep jesenski večer pa smo zaključili z željami, da bi imeli v življenju čim več krompirja.

lovanja. Ob tej priložnosti bomo zaključek našega dela prikazali na malo drugačen način.

V Kulturnem domu Šoštanj si boste lahko 22. novembra ob 18. uri ogledali plesno twirling predstavo - The Prince Of Egypt (Egipčanski princ)

Zgodba govori o rojstvu Mojzesa pa vse do njegove rešitve njegovega ljudstva. Vsi ki poznate Biblijo veste, da je to zgodba o rešitvi Hebrejskega ljudstva izpod egipčanskega jarma, kateremu vlada faraon in ostali visoki uradniki. Ko so se sužnji začeli upirati težkemu delu, je faraon ukazal, da vse njihovo novorojene fante pobijejo. Toda nekdo med njimi je preživel. Mama ga je v košarici položila v reko Nil. Nižje ob reki ga je pobrala faraonova hči. Odločila se je, da ga posvoji. Izbrala mu je ime Mojzes....

Vso zgodbo bomo prikazali na naš poznani način: s twirling elementi, glasbo in plesom. V programu sodelujejo vsi člani našega kluba, prav tako 14 najmlajših zvezdic starih od 4 do 7let.

Nina Napotnik

Foto: arhiv

V LONČARSKI DELAVNICI

Foto: arhiv

VLončarskem centru Bahor so otroci iz enote Urška od 3 do 6 leta uživali ob ustvarjanju hišic, metuljev, različnih pečatnikov...

Na lončarskem vretenu so izdelovali lončke in tako tudi sami postali »mali umetniki«. V lončarskem kinu so jih poučili še o tradicionalnih slovenskih opravilih in jedeh, spoznali pa so tudi koroško narečje. Otroci so ustvarjanje z glino doživeli na njim razumljiv način, kar je še povečalo njihovo željo po nadaljnjem ustvarjanju.

Zorana Globačnik

ŠAH

Vokviru krajevnega in občinskega praznika mesta Šoštanj dne 4.10.2015 je med 36 igralci zmagal Milan Goršek iz Velenja.

Drugi je bil Gregor Goršek, tretji pa Ignac Zebec oba iz Velenja.

Najboljši šahist šoštanjanskega kluba je bil Drago Šumnik Luka s 15. mestom.

Gregor Rupnik

ANSAMBEL ŠEPET

Ansambel Šepet pripravlja svoj prvi **ACD**, na katerem je enajst melodij. Polovica skladb sestavljajo priredbe slovenskih zimzelenih, polovica pa je avtorskih, narodno zabavnih. Zgoščenka je nastajala postopoma, posneta je v studiu Slovenski zvoki. Predstavitve bo 8. novembra v Kulturnem domu Velenje. O ansamblu in novi zgoščenki, pa še o čem sva se pogovarjala z vodjem ansambla in tudi »najmlajšim« članom, Robertom Goličnikom.

Zakaj si »najmlajši« član ansambla, čeprav vemo, da so člani ansambla še študentje in dijaki, ti pa si že resen mož?

Najmlajši sem samo po času aktivnega igranja v ansamblu. Kot mentor sem z njimi že od vsega začetka, a ker je ansambel (Rok Sedovnik, Aljaž Goličnik, Lara Voler in Nace Grudnik) iskal petega člana in se nikakor niso mogli zediniti kdo bi to bil, so mi na koncu rekli »pa bodi kar ti, saj najbolje poznaš našo muziko«.

Drugače pa si na glasbeni sceni že...? Že več kot petindvajset let.

Spomnim se časov ko si bil prvak na diatonični harmoniki Ljubečna 1996. Se ti kdaj zdi, da je bilo šele včeraj?

Po eni strani ja, po drugi pa ne. Vmes se mi je zgodilo veliko stvari, veliko sem doživel dobrega, pa tudi kaj nerodnega se je kdaj pripetilo, kar ne gre kar pozabiti. Po drugi strani pa, ja, bi bilo fajn še enkrat biti tako mlad in še enkrat bi šel po isti poti.

Rekel si, da se ti je zgodilo veliko stvari. Najbrž misliš ansambel, zasebni glasbeni center in orkester?

Seveda pa družina, rojstvo sinov Aljaža in Ambroža, selitev v Rečico ob Paki...veliko vsega, kot sem rekel. Ampak ja... bil je ansambel Roberta Goličnika s prijatelji, ki je nehal delovati leta 2006, Zasebni glasbeni center **GOLIČNIK** je nastal že leta 1998 in sem zadovoljen da dela dobro, oziroma se širi, deluje tudi Orkester glasbene šole Goličnik, mnogim ansamblom sem mentor in tudi prijatelj. In seveda se je zgodil tudi ansambel Šepet.

Poslovni prostori v Škalah, ki jih imaš pet let so bili najbrž rešitev in možnost za širitev ZGC?

Ja, po trinajstih letih dela v ZGC sem odprl prostore v gasilskem domu v Škalah, kjer preživljam veliko časa. Tam tudi ustvarjam in učim. Poslovne enote imamo še v Celju,

Preboldu, Laškem in Šmartnem ob Paki. V Škalah se izvajajo vsi programi. Ob peti obletnici centra letos junija je bil zaključni koncert učencev in prijateljev s katerimi delamo. To je med drugim ansambel Smeh s katerim je ansambel Šepet posnel tudi en komad.

Od kdaj deluje ansambel Šepet? Spomnim se, da si pomagal tudi ansamblu Bratov Avbreht.

Nekje smo rekli, da uradno deluje od leta 2013, ko se je pridružila Lara, ki je zelo nadarjena vokalistka. Sodelovali smo tudi v oddaji Raketa na Planetu v rubriki Mlade zvezde rakete, verjetno se spomniš skladb, Ko boš prišla na Bled in Ljubi, ljubi...v tem stilu pa je na novi zgoščenki še kar nekaj skladb ostalo pa so avtorske. Res je tudi drugim ansamblom pomagal kot mentor.

Tudi sicer preigravate slovenske zimzelene?

Ja, kar nekaj. Preigravamo pa tudi druge komade kot so dalmatinske, seveda domače in zabavne. Kot rečeno so na zgoščenki avtorski komadi, ki so delo članov ansambla in nekaterih drugih znanih avtorjev kot so Igor Pirkovič... itd.

Pred kratkim je ansambel potoval v Francijo.

V začetku septembra smo gostovali v mestu Vienne, že drugo leto zapored. Vienne je pobrateno mesto Velenja. Tja smo poleg dobre glasbe, ki je bila odlično sprejeta, prenesli tudi kulinarčne dobrote. Imeli smo šest koncertov, nastopali so še glasbeniki iz Španije, Italije, Avstrije, Francije, Poljske in seveda mi, ki smo dokazali, da smo Slovenci odlični glasbeniki pa tudi odprti in veseli ljudje.

Poleg tega, da si učitelj, mentor, ter po novem član ansambla Šepet, si tudi član Združenja diatonične harmonike Slovenije.

Tako je, sem ustanovni član združenja. To je krovna organizacija, ki skrbi za red na tekmovanjih, zaenkrat za diatonično harmoniko predvsem pa skrbi za poslovni red, kateri v Sloveniji ni ravno vzoren, saj je pri nas veliko učiteljev, ki učijo kar tako, in malo tistih resnih zasebnih glasbenih šol. Slej ko prej bo združenje pokrivalo še kromatično in klavirsko harmoniko. Združenje skrbi tudi za korektnost podajanja znanja in mislim, da na tem področju premikamo meje. Zaradi zagotavljanja kvalitetnega podajanja znanja bomo začeli s certifikacijo. Združenje deluje pod okriljem Ministrstva za kulturo.

Foto: arhiv

Omenil si, da nimaš preveč rad tekmovanj.

Čeprav sem pred mnogimi leti v Sloveniji dosegel in dobil veliko tekmovanj na področju diatonične harmonike in postal tudi državni prvak Ljubečne 1996, so festivali narodno zabavnih ansamblov področje, za katerega menim, da je zelo subjektivno. Nekomu je bližja zasedba tria, drugemu kvintet. Seveda pa so tekmovanja vseeno potrebna in različni festivali del glasbene scene.

Kakšen je odnos do narodno zabavne glasbe danes ali pa pred dvajsetimi leti?

Danes ima ta glasba več poslušalcev. Kar se diatonične harmonike tiče lahko rečem, da je naša šola orala ledino za izobraževanje tega instrumenta. S tem smo jo tudi popularizirali. Včasih so na veselice hodili le starejši, zdaj pa vse več mlajših.

Praviš, da bo predstavitve potekala v kulturnem domu. Namerava ansambel pripraviti večji dogodek?

Ja, sodelovali bodo tudi ansambel Slovenskimi zvoki, Naveza, Golte, Pogum in Smeh, s katerimi smo tako ali tako posneli miks, ki je tudi na zgoščenki. Zaigrali in zapeli bodo tudi Romana Cafuta, Dani Avbreht in Boris Jelenko ki so učitelji v moji šoli, ter eden najboljših baritonistov Alen Ojcinger.

Scenografijo nam pripravlja Urška Delopst, pa še kakšno lepo presenečenje bo.

Obeti za delo ansambla vnaprej.

Sledili bomo zastavljenim ciljem. Dobra glasba, vse več lastnih skladb in razveseljevanje ljudi kjer koli bomo nastopali je vodilo ansambla Šepet ki vas na koncu pogovora še enkrat prijazno vabi na prvi koncert z gosti.

Napovednik

PRIPREDETEV

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
ročna dela	vsak pon., tor., čet. ob 7:30 in sre. ob 8:00	Pletenje šalov	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 2.11. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
sejem	ponedeljek, 2.11. od 10:00 do 18:00	Knjižni Sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
delavnica	ponedeljek, 2.11. od 12:00 do 13:30	Ustvarjalna delavnica	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
bridge	ponedeljek, 2.11. od 18:00 do 22:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 5. kolo EX YU lige	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
pravljica	torek, 3. 11. ob 9:00	Doživljajska pravljica Čudežni Rok za 1r. OŠ KDK Šoštanj	Muzej usnjarstva Slovenije	Muzej usnjarstva Slovenije
zabava	torek, 3.11. od 12:00 do 14:00	Družabne igre, igranje mini golfa...	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
delavnica	torek, 3.11. ob 17:00	Torkova peta – ustvarjalnica za otroke in odrasle	Vila Mayer	Medobčinska ZPM Velenje
pravljica	sreda, 4. 11. ob 9:00	Doživljajska pravljica Čudežni Rok za 1r. OŠ KDK Šoštanj	Muzej usnjarstva Slovenije	Muzej usnjarstva Slovenije
delavnica	sreda, 4.11. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: Brskanje po spletu – GOOGLE	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
kegljanje	sreda, 4.11. od 14:00 do 16:00	Kegljanje na kegljišču	Kegljišče Šoštanj	MS Šoštanj in KK Šoštanj
pravljica	četrtek, 5. 11. ob 17:00	Ure pravljic Ida Mlakar: O miški, ki je brala pravljice...in češnje	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
delavnica	petek, 6.11. od 8:30 do 13:00	Ustvarjalna delavnica	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
planinstvo	sobota, 7.11.	Izlet v neznano (lahka pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Podružnična šola Ravne
rekreacija	ponedeljek, 9.11. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 9.11. od 18:00 do 22:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 6. kolo EX YU lige	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
predstavitvev	torek, 10.11. ob 18:00	Kako se spopasti z rakom po naravni poti	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
kegljanje	sreda, 11.11. od 14:00 do 16:00	Kegljanje na kegljišču	Kegljišče Šoštanj	MS Šoštanj in KK Šoštanj
delavnica	sreda, 11.11. od 14:00 do 17:00	Ustvarjalna delavnica: Pirografija (vžiganje podob v les)	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
delavnica	četrtek, 12.11. ob 9:00	S tablico na ogled Muzeja usnjarstva Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Center medgeneracijskega učenja
delavnica	četrtek, 12.11. od 14:00 do 16:00	Pirografija se na ogled postavi	Mestna občina Šoštanj	Center medgeneracijskega učenja
pravljica	četrtek, 12. 11. ob 17:00	Ure pravljic Angela McAlister: Majhna miška z velikim srcem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
delavnica	petek, 13.11. od 8:30 do 13:00	Ustvarjalna delavnica	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 16.11. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 16.11. od 18:00 do 22:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 7. kolo EX YU lige	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
rekreacija	torek, 17.11. od 17:00 do 18:00	Streljanje	Medgeneracijsko središče Šoštanj	MS Šoštanj in SD Mrož
delavnica	sreda, 18.11. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: USB ključ – shranjevanje in prenašanje podatkov	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
kegljanje	sreda, 18.11. od 14:00 do 16:00	Kegljanje na kegljišču	Kegljišče Šoštanj	MS Šoštanj in KK Šoštanj
pravljica	četrtek, 19. 11. ob 17:00	Ure pravljic Catherine Leblanc: Pa je tu!	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
delavnica	petek, 20.11. od 8:30 do 13:00	Ustvarjalna delavnica	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
šah	petek, 20.11. ob 15:00	Medgeneracijsko igranje šaha	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
planinstvo	sobota, 22.11.	Po vrhovih Čičarije	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
predstava	sobota, 22.11. ob 18:00	Plesna twirling predstava - The Prince Of Egypt (Egipčanski princ)	Kulturni dom Šoštanj	Twirling klub Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 23.11. ob 9:00	Na pohod s tablico v roki	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Center medgeneracijskega učenja
bridge	ponedeljek, 23.11. od 18:00 do 22:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba – 8. kolo EX YU lige / SIMS 2015	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
zabava	torek, 24.11. od 12:00 do 14:00	Družabne igre, igranje mini golfa...	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
predstavitev	torek, 24.11. ob 19:00	Utrinki s planin in dolin	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
delavnica	sreda, 25.11. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: Prenos fotografij s fotoaparata	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
kegljanje	sreda, 25.11. od 14:00 do 16:00	Kegljanje na kegljišču	Kegljišče Šoštanj	MS Šoštanj in KK Šoštanj
delavnica	četrtek, 26.11. od 14:00 do 16:00	Možganski fitness	Mestna občina Šoštanj	Center medgeneracijskega učenja
predstava	četrtek, 26.11. ob 17:00	Praznični bazar v avli OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj	Osnovna šola KDK Šoštanj	Osnovna šola KDK Šoštanj
pravljica	četrtek, 26. 11. ob 17:00	Ure pravljic Linda Sarah: Na Hitrem hribu	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
pogovor	četrtek, 26.11. ob 18:00	Klepet pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva Slovenije	Muzej usnjarstva Slovenije
delavnica	petek, 27.11. od 8:30 do 13:00	Ustvarjalna delavnica	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
advent	nedelja, 29.11. ob 16:00	Dvig Adventnih vencev	Trg bratov Mravljak	Turistično lepševalno društvo Šoštanj
predstavitev	nedelja, 29.11. ob 16:00	KUD Ravne se predstavi - Malo drugače	REKS Ravne	KUD Ravne
rekreacija	ponedeljek, 30.11. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
zabava	ponedeljek, 30.11. od 12:00 do 14:00	Družabne igre, igranje mini golfa...	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
bridge	ponedeljek, 30.11. od 18:00 do 22:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 9. kolo EX YU lige	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub

Pod šotorom na roketnem igrišču se je odvila prava zabava, ki so jo pripravili Kingstoni, skupaj z lokalnima zasedbama Skorbandom in Joški v'n. Lepo presenečenje pa je pripravil Pihalni orkester Zarja. Kljub že malo jesenskim in zato nizkim temperaturam je bilo vzdušje odlično, predvsem pa številnih obiskovalcev ni zeblo, saj jih je dodobra ogrelo plesišče. Naslednji dan, to je v soboto 10. oktobra, so zato nekateri počivali, a veliko se jih je udeležilo pohoda po Trški poti, spet v organizaciji krajevne skupnosti, pomagalo pa je tudi Planinsko društvo Šoštanj, katerega člani so poskrbeli, da pohodniki niso zašli s poti. Kar 110 udeležencev se je podalo na pot, nekateri že zjutraj ob devetih iz Tresimirjevega parka, drugi pa ob enajstih izpred Marijinega spomenika. Razpoloženje je bilo odlično, na cilju pri gasilskem domu Šoštanj pa je vse čakal toplej obrok in nekaj za žejo. Krajevna skupnost se lepo zahvaljuje vsem, ki jim pomagajo, ob tokratnih dogodkih so se med drugimi posebej izkazali šoštanjski gasilci.